

1942.

OKTÓBER

ERDÉSZETI LAPOK

LXXXI
ÉVF.

AZ ORSZÁGOS ERDÉSZETI EGYESÜLET

K Ö Z L Ö N Y E

10.
FÜZET.

KIADJA AZ ORSZÁGOS ERDÉSZETI EGYESÜLET

Megindították 1862-ben Wagner Károly és Divald Adolf

Felelős szerkesztő és kiadó:

DR. ING. MIHÁLYI ZOLTÁN

Megjelenik minden hó 15-én.

Előfizetési díja: egész évre 24 P, erdészeti altiszteknek 12 P.

Az Országos Erdészeti Egyesület tagjai a tagdíj fejében kapják.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, V., Alkotmány-u. 6 sz. II. em. (Tavb.: 323 722.)

Közleményeinket egészben vagy részben átvenni csak a forrás
megnevezésével szabad.

Az erdőmérnök a koreszmék fergetegében.*

Irta: Rónai György.

A reánk szakadt világégésben a múlt, a ma és a holnap koreszméin elmerengve olyan élményeknek és velük kapcsolatosan olyan gondolatoknak szeretnék nem pusztába kiáltó szószólója lenni, amelyeket — úgy érzem — nekünk, az erdő rajongóinak, a mai vajúdó időkben sem szabad elhallgatni.

Különös emberek vagyunk mi erdészek. Az erdő élete és az iránta érzett szeretet foglalkozásunkra, felfogásunkra, viselkedésünkre, sőt egész életünkre rányomja bélyegét.

Az erdő — a 80—100 éves érési idejében rejlő sajátossága alapján — a vele foglalkozó és legnagyobb részt a jövőt szolgáló életpályán az erdőbirtokosokat, az erdőmérnököket és sok helyütt az erdőmunkásokat is egy öntudatos, büszke és talán kissé zárkózott hivatásrendbe tömöríti.

Az erdészek egymás között úgy beszélnek a 100 éves vágásforduló 20 éves szakaszairól, mint a mezőgazda az évszakokról.

Az erdőgazdaságnak éppen ebben a 100 éves fordulójában rejlik az erdészeti hivatás lényege és sorsa: *eszménye és tragikuma*.

Az erdőért élünk és halunk.

Múltunk nincs, jelenünk: harc és önfeláldozás a jövőért.

* Érkezett 1942. évi augusztus hó 6-án. (Szerk.)

Harcunk és önfeláldozásunk gyümölcsét mind attól a jövőtől várjuk, amelyet már nem érünk meg.

Mivel a jelen embereinek a jövő nemzedék kenyerét nem oszthatjuk szét, s amit adunk, a kapzsiaknak nem elég, azért a jövőért és a jövő nemzedék érdekében folyó ez a mi állandó küzdelmünk többnyire csak elégedetlenséget arat. Jutalmunk? ... legtöbbször csak az erdő tiszta friss levegője, amelyben vígaszt kereshetünk csalódásainkra és mellőztetéseinkre.

Hitvalló, a boldogabb jövőt ígérő, önfeláldozó papok vagyunk a természet alkotta legszebb templomban.

Ennek a templomnak, az erdőnek megvannak a maga álmai és jogos kívánságai, amelyeknek megvalósításáért küzdenünk *kell* és ha úgy fordul, magunkat fel is kell áldoznunk értük.

A következőkben régi emlékeimből néhány időszerű élményt kívánok felidézni, hogy belőlük erőt és bátorságot merítsenek kollégáim ahhoz a harchoz, amelyet a korezmék fergetegében az erdőért most és a jövőben is vívnunk kell.

I.

1906-ban történt.

A máramarosi hegyekben, valahol Alsónyereznica táján, mint m. kir. erdőgyakornok az volt a feladatom, hogy egy 120 éves bükkös gyönyörű szálfáit halálgyűrűvel lássam el. Mellmagasságban, a szíjacson túlmenően körül kellett gyűrűznöm a legszebb faóriásokat, hogy a tövön való elszáradás, a lassú halál végezzen velük és kipusztulva helyet adjanak majd az alájuk telepített lúcfenyő-csemetéknek.

Még most is emlékszem, milyen lehangoló és fájdalmas érzéssel teljesítettem ezt a reámbízott feladatot.

Annyira elővett ez a szokatlan templomrombolás, hogy államvizsgai dolgozatom tárgyául is ennek a szomorú feladatnak a bírálatát választottam.

Statisztikai adatok alapján kimutattam — 20 évre visszamenően — a lúcfenyő és a bükkszerfa áralakulását. Grafikonokkal, mennyiségtani egyenletekkel és számításokkal bebizonyítottam, hogy ha továbbra is a múlt 20 évihez hasonlóan emelkedik e két fafaj szerfájának az ára, nem telik bele további 20—25 év és a bükkszerfa ára eléri a lúcfenyőét, s ebből — nem törődve a következményekkel — már akkor bátran megállapítottam: a bükk-erdőirtást rövidesen nemzetgazdasági bűnnek fogják majd bélyegezni.

Merész és szokatlan tárgyú dolgozatom — úgy látszik — nem talált a bíráló bizottság tetszésére. Mindvégig jeles indexem ellenére — csak közönséges eredményű lett az államvizsgai oklevelem.

... A vígaszt és elégtételt a napokban hozta meg nekem a m. kir. közellátási miniszter 63.200/1942. K. M. számú lombszerfa rendelete. Ez a bükkyszerfa árát 40—70 P-ben állapította meg, tehát csaknem a kétszeresében a lúcfenyő árának.

II.

Az erdők szebb jövőjéért és sorsának biztosításáért minden időben nehéz küzdelem hárult reánk.

Bár az erdő közhasznú jelentősége már régen ismeretes volt, sem a közelmúlt szabadelvűsége, sem annak demokratizmusa nem tudta ennek a közjót szolgáló gazdasági ágnek az igényeit, a mi önzetlen hivatásunkat igazán megérteni és jelentőségéhez képest méltányolni, még kevésbé jutalmazni. A realizmusban elmerülő, a jövő eszményeiért csak nehezen lelkesedő és a pártharcok miatt sokszor tehetetlen parlamentárizmusban az erdőgazdaság s annak apostolai mindig a mostohagyermek szerepét viselték és ez a soruk többé-kevésbé ma is.

Valljuk be őszintén, hogy az eddig megjelent erdőtörvények mind csak nagy erdőpusztítások utószülöttei.

A minden térre kiterjedő elővigyázati intézkedés, az erdő jövőjét féltő gondoskodás ezekből a törvényekből még mindig hiányzik, úgy hogy az erdőért való küzdelem, e törvények ellenére is, mindenütt az erdész, illetve az erdőmérnök nehéz feladata maradt.

A különböző erdőművelési, erdővédelmi, legeltetési és erdőfeltárási feladatok között az erdő jövőjéért sokszor az erdőtulajdonossal folytatott küzdelmünk — amely végeredményben az ő utódainak a hasznát és jövőjét szolgálja — még elviselhető. De furcsa és veszedelmes helyzetet teremt reánk nézve az erdő jövőjéért való hivatásszerű gondoskodásunk és az evvel reánk háruló küzdelem akkor, ha azt az államhatalommal, a kormánnyal szemben kell folytatni. Pedig a hivatásunk még ilyen feladat elé is állíthat bennünket.

Az erdőnek földadóval történő megadóztatása, pl. olyan jog- és törvényellenes helyzetet teremthet, hogy az erdő megmenntése érdekében ettől a feladattól sem szabad visszariadnunk.

Ilyen helyzet elé állított engem a sors az Ausztriához csatolt Burgenlandban, ahol a földadó-progresszivitás miatt kellett nagy erdőgazdasági válság idején a nyílt harcot magával a kormánnyal szemben felvennem.

Tudjuk, hogy az első világháború után mind az első évek látszatkonjunkturája, mind az 1928 után beállott erdőgazdasági válság, csaknem mindenütt erdő-túlhasználathoz, sőt részben erdőpusztításokhoz vezetett. Nem az erdőtörvény hiánya miatt, hanem azért, mert Ausztriában a háború utáni új földadótörvények az erdőt is, sőt egyes helyeken csak az erdőt emelkedő alapon adóz-

tatták meg. Ez a progresszív földadó egyes üzemekben 6—8 Schillinget tett ki az üzemtervszerűen kihasználható fatömegnek egy m³-e után.

Ez az erdőgazdaság természetébe ütköző adókivetés Ausztriában önként érthetően arra kényszerített sok erdőbirtokost, hogy ne csak a megengedett növedéket használja ki, hanem annál többet, túlhasználatot is végeztesen csak azért, hogy az adóját megfizethesse. S így tulajdonképpen maga a kormány lett a túlhasználatok, az elmaradt erdősitések s az ennek következtében beálló erdőpusztítások okozójává.

Hogy a földadó-progresszivitásnak ezt az erdőpusztítását a *Burgenlandban* megakadályozzam, kénytelen voltam, mint az ottani legnagyobb erdőgazdaság vezetője, a nyilvánosság elé lépni és szaklapokban, meg előadásokon a harcot a kormánnyal szemben felvenni.

Nagy segítségemre volt ebben a harcban a Burgenlandban akkor még érvényben hagyott régi magyar erdőtörvénynek az új erdőtörvényből sajnós már hiányzó 16-ik §-a, amely rendszeres gazdasági terv szerint kezelt erdőkre adóengedményt írt elő, s így homlokegyenest ellentétben állott az erdőnek progresszív alapon való megadóztatásával.

Amikor az erre a törvényre való hivatkozás sem segített, 1932. őszén kénytelen voltam az erdőkitermelések és a fűrészek üzemének a megindítását — saját felelősségemre — elhalasztani. Az ennek folytán ideiglenesen kenyér nélkül maradt erdei munkások és fuvarosok segítségét is igénybe vettem, és így tüntettem az erdők jövőjét veszélyeztető törvényellenes adó, illetve a törvényeit be nem tartó és a pártharcokban tehetetlenné vált tartományi kormány ellen.

Ezzel az eljárásommal sikerült azután a szociáldemokrata párt hozzájárulását is kivívni ahhoz, hogy a burgenlandi erdőgazdaság két évre 40%-os adókedvezményt kapjon.

Az erdőgazdaságnak földadószerű megadóztatása ellen ennek az ügynek a folytatásaképpen azután több szaklapban írásban* és az érintett érdekképviselői szervezetekben tartott előadásokkal tovább harcot indítottam. Ez a ténykedésem a szövetségi kormány figyelmét is magára vonta, úgy hogy két év után, 1935 január ha-

* 1. Die Forstwirtschaftskrise im Burgenland und ihre Abhilfe. („Österreichische Vierteljahresschrift für Forstwesen“ 1931, IV. füzet.)

2. Weg mit der Grundsteuer in der Forstwirtschaft. („Wiener Allgemeine Forst- und Jagd-Zeitung“ 1931.)

3. Die Sorgen und Aufgaben der burgenländischen Forstwirtschaft. („Mitteilungen der Burgenländischen Landwirtschaftskammer“ 1934, 11. füzet.)

4. Az erdő és a földadó („Erdészeti Lapok“ 1932. 7—8. füzet).

vában sikerült *Schuschnigg* kancellár segítségével a burgenlandi hivatásrendi országgyűlés első és éppen a földadóra vonatkozó új törvényjavaslatát is visszavétetni és módosíttatni. Ennek a módosított törvénynek az alapján az üzemterv szerint kezelt erdők 1935-ben 50%-os adókedvezményt kaptak.

A földadó-rendszernek az erdőgazdaságból való általános és teljes kiküszöbölése azonban — sajnos — nem sikerült.

Ez az erdőgazdaság egész természetével ellenkező adórendszer Magyarországon is fennáll, és faválságok vagy a maihoz hasonló u. n. irányított gazdálkodás idején törvényellenes és következményeiben kiszámíthatatlan helyzetet teremthet.

Ma ilyen különösen súlyos időket élünk. Nekünk erdészeknek hazát és erdőt kell mentenünk egyszerre.

Szomorú szívvel kell látnunk, hogy ebben a gigászi küzdelemben az erdőre és a faszakmára vonatkozó legfontosabb intézkedéseket nélkülünk vagy igen sokszor ellenünk hozzák.

Pedig ne felejtjük, hogy az erdőben és az erdőgazdaságban okozott hibát, sokszor egyáltalában nem, vagy csak évtizedes munkával lehet jóvátenni.

Ennek a felismerése bátorságot kell, hogy adjon az erdőbirtokosnak és erdőmérnöknek ahhoz, hogy a magyar erdők sorsáért bátran és nyíltan síkra szálljon ma is, anélkül hogy ezt rossz néven vegyék tőle.

*

Az erdő földadójával kapcsolatosan az ország tűzifaellátására és a tűzifa árszabályozására kívánok itt röviden rámutatni.

A tűzifa árát a földadó és erdőtörvény ellenére tisztán a fogyasztók szempontjából maximálták. Ez az ár az ország egész területére vonatkozóan a budapesti árból indul ki és — amint tudjuk — csak akkora, hogy Magyarország távolabban fekvő erdőségei a tűzifaellátásban egyáltalában nem számítanak.

Még szomorúbb, hogy ebben a megállapított árban ezidő szerint még a termelési és szállítási költségek sem találnak fedezetet. A tőarra pedig az erdő hozadékától függetlenül megadóztatott birtokosnak nem marad semmi! Holott az erdőbirtokos nemcsak az adóját tartozik fizetni, hanem az erdőtörvény előírásainak megfelelően erdejét a hatóság részéről jóváhagyott üzemtervek szerint erdőtiszttekllel és erdőörökllel kell kezeltetnie, őriztetnie és felújítatnia.

Kérdem, nem jog- és törvényellenes-e az erdő termékeinek árát tisztán a fogyasztó pénztárcájához mérten szabályozni akkor, amikor az erdőbirtokost már úgyis olyan törvényes intézkedések terhelik, amelyek az adón kívül ugyancsak a közérdeket szolgálják.

Az igazságtalanság minden időben elkeseredést szült.

Gyors és mélyreható intézkedésre van tehát szükség, nemcsak az erdő jövője, hanem a közellátás biztosítása szempontjából is.

Az bizonyos, hogy az ország rendjét és a lakosság nyugalomát a föltétlenül szükséges igények méltányos kielégítésével lehet csak fenntartani. Mivel azonban a fogyasztónak csak úgy lehet tűzifát biztosítani, ha annak termelését is lehetéssé tesszük, azért a termelés folytonossága és fokozása érdekében *elsősorban a munka- és fuvarbért kell úgy rögzíteni*, hogy a megfelelő élelemmel ellátott munkást és a takarmánnyal illetve benzinnel ellátott fuvarost vonakodás esetén *hatósági kényszerrel* lehessen munkára kötelezni.

Az ekkép rögzített és biztosított munka- és fuvarbér alapján úgy kell azután a tűzifa legmagasabb fogyasztói árát megállapítani, hogy abból a termelési és szállítási költségeken kívül megfelelő összeg maradhasson az adóra, az üzemtervben előírt kötelezettségek teljesítésére és az erdőbirtokos megélhetésére is.

Megdől minden olyan árszabályozás, amely ettől eltérően pénzpólitikai vagy más okokból csak a fogyasztó zsebéhez alkalmazkodik.

III.

A tartamos erdőgazdaság természetéből folyik, hogy az erdőmérnök ideális hivatása büszke tudatában a múlt minden korszakában gondosan és ösztönösen megőrizte konzervatív gondolkodását és meggyőződését. Éppen ezért a koreszmék változásában és az azokért való küzdelemben vezető szerepet játszó erdészről még nem tudunk.

A politika és a koreszmék jelszava csak akkor tudta és tudja az erdészt porondra vinni, ha azok a szakot, az erdőt bántják vagy veszélyeztetik.

Ilyen nem mindennapi esetet akarok a következőkben megörökíteni.

Akik jól ismernek, tudják, hogy az igazságnak fanatikus és vakmerő harcosa voltam egész életemben.

A vörös uralom idején 1919. május havában Sopronban történt, ahová az év tavaszán a selmeci főiskolával menekültem én is.

Pogány Béla hadügyi népbiztos tartott toborzóbeszédet a Károly-kaszárnyában elhelyezett főiskola menzájában. Ott volt az ifjúság és a tanári kar nagy része. Az utolsó széksorban ülve gyorsírással megörökítettem a beszédét. Családi emlékeim között őrzöm.

Arról szólt, hogy Selmecbányát a csehektől fel kell szabaddítani, s ezért kéri az ifjúságot, hogy lépjen be a vörös hadseregbe. Hosszasan fejtegette, hogy a tanácsköztársaságban egész más

sorsa lesz az erdésznek, mint a múltban volt. Sokkal nagyobb lesz az érvényesülési tere, mint eddig, s az erdőmérnököt jobban megbecsülik majd, s a közéletben is nagyobb szerephez jut.

Megdöbbenve és ingerülten irtam, amit mondott, mert éppen egy nappal megelőzően jöttem vissza Budapestről, ahol megtudtam, hogy az Országos Erdészeti Egyesületet beszüntették s elhátározták, hogy az erdésznek csak az erdő telepítése és nevelése lesz a feladata, a kitermelést s faértékesítést a kereskedők kezébe adják, akik ahhoz jobban értenek.

Alig vártam, hogy *Pogány* befejezze beszédét, s ekkor vakmerően, a magam és családom sorsával sem törődve, odasiettem a pódium elé s elmondottam, amit Budapesten megtudtam, „hogy amit ez az úr itt mond, annak épp az ellenkezője történik.“

Pogány rövid ideig türelemmel hallgatta beszédemet, majd felugorva felkiáltott: „Ki ez az ünneprontó?!“

Kínos helyzetemből a főiskolai ifjúság elnöke, *Takács Ferenc** mentett ki. Csak az ő s az ifjúság fellépésének köszönhettem, hogy az ugyancsak ott lévő két vörös katona mindjárt magával nem vitt.

A toborzó gyűlés ezzel a kinos jelenettel végződött s az ifjúság nem állott be a vörös hadseregbe.

*

Azóta nagyot fordult a világ és én ez év tavaszán zsidóbujtató vádjával terheltlen ugyancsak Sopronban a vádlottak padjára kerültem egyik *vitéz* kartársammal együtt.

Ez az erdőmérnök sorsa, ha egyszer a családja vagy a saját jövőjéről mint kereskedő akar a törvény megengedte módon gondoskodni!

Új elvek harcában vajudik Európa, és lángban áll az egész világ. Egyének, nemzetek pusztulnak egy gyilkos kavarodásban, új igazságok és új eszmék akarnak érvényesülni és majdan boldogítani.

A felszínen levő eszmék közül a zsidókérdéssel szemben egészen különleges, mondhatnám fölényes helyzetben állunk mi, erdőmérnökök.

Mi ezt a kérdést már rég elintéztük.

Alma Materünk légkörében nem tudott az erdészeti szakosztályon egyetlen zsidó sem beíratkozni. Nem engedte az erdőmérnöki szak ifjúsága.

De, valljuk be, nem is vonzotta a mi kiskeresetű pályánk őket soha.

* Vitézé avatott kedves kartársamat azóta sem láttam, és most itt mondok neki hálás köszönetet!

A tulajdonképpeni erdészettől: az erdő telepítésétől, ápolásától és védelmétől mindig és mindenütt távol maradtak. Csak akkor jelentek meg az erdőben, ha a vágásra érett állományt ki-termelni és értékesíteni kellett.

De valljuk be azt is, hogy az állományok kitermelése után a tulajdonképpeni faiparral és faértékesítéssel mi, erdészek, — mert kevesen voltunk — vagy egyáltalában nem, vagy csak kevesen törődtünk.

Most, hogy új korszakot élünk és az iparból és kereskede-lemből törvényes intézkedésekkel kiszorítják a zsidókat, *nem írják a javunkra a multat.*

Bár a laikus fantázia és a hozzánemértés sok bajt okoz és nagy bünt követhet el a természetnek egyik, összetételében és érté-kében legváltozatosabb termékén: a fán, mégis tömegesen tódul most mindenféle protekcióval támogatva, boldog-boldogtalan a fás-szakmába. Az erre igazán hivatott erdőmérnök szerényen vár, míg reá is gondolnak.

Pedig abban, a háború miatt annyira megviselt és megtépá-zott szervezetben, amit gazdasági életnek nevezünk, áldásos hiva-tásuk, vezető és életet adó szerepük lehetne azoknak a szak-embereknek, akik multjukkal igazolhatják, hogy a szakmájukhoz nem a *haszon*, hanem a hivatás érzete köti őket.

A földreformmal kapcsolatban a hivatalos birtokpolitika, egészen helyesen, tekintettel van erre a fontos körülményre és ehhez képest hivatalos gondoskodás történik arról, hogy a gazda-tízt földbirtokhoz jusson, amelyen a köz és saját javára érvénye-sítheti szaktudását.

Most, amint tudjuk, 500.000 kat. hold erdő kerül zsidó kéz-ből kisajátítás alá. *Vajjon gondolnak-e majd ennek a birtokpoliti-kai kérdésnek elintézésékor arra az erdőmérnöki karra, amely a multjával igazolta, hogy a közérdeket szolgáló helyes erdőgazda-sági célok megvalósításához nemcsak hivatása, de erkölcsi joga is van.*

A háború után a fatechnológia és a kémia vívmányaihoz ké-pest nemcsak az ipart, kereskedelmet, de magát az erdőgazdaságot is át kell szerveznünk és alakítanunk.

Készüljünk már most erre a feladatra és adjunk érvényesü-lési lehetőséget az erre képes és érdemes szakembereknek!

*

Der Forstingenieur im Wirbel der Weltanschauungen. Von: Gy. Rónai.

Der eigenartige Beruf und der durch diesen bedingte Charakter des Forstmannes stehen im schroffen Gegensatz zum Egoismus der Gegenwart. Im kühnen Ringen um die Nachhaltigkeit haben die Be-treuer der Forstwirtschaft ihre konservative Gesinnung und Überzeu-gung zu allen Zeiten stets instinktiv bewahrt. Eben deshalb erleben sie

auch im Wirbel der Weltanschauungen gar so manches. Verf. erzählt drei solche Erlebnisse seiner Laufbahn.

*

L'ingénieur des forêts dans le tumulte des idées modernes. Par J. Rónai

La mission spéciale et le conservatisme de l'ingénieur des forêts sont choses bien connues.

L'Auteur raconte trois occasions où il devait rompre une lance pour assurer l'avenir de la forêt.

*

The Forester in the Turmoil or Ideas. By Gy. rónai.
Rónai.

The special vocation of the forester and his conservatism are well known. We hear of three events taking place when the author was doing his duty of saving the future of the woods.

Vasbeton-rendszerű erdei vasuti hidak tervezése és építése.

Írta: Lángos Lajos.

(2., befejező közlemény.)

b) A mintaállványok készítése.

Az építési tervek alapján elkészítjük a mintaállványokat. A minta feladata az, hogy pontosan körülhatárolja és elzárja azt a teret, amit a terv szerint beton fog kitölteni.

Magától értetődő dolog, hogy a mintának pontosan a tervek szerint kell elkészülnie, és mind a mintának, mind az azt alátámasztó állványoknak olyan erőknek kell lenniök, hogy a bedöngölt beton súlya alatt el ne mozduljanak és általában semmiféle alakváltozást ne szenvedjenek. A minta a beton megkötése után részletekben is elbontható legyen, a még esetleg továbbra is szükséges mintarészek, állványzat és alátámasztások eltávolítása nélkül. A mintákat fenyődeszkákból és pallókból készítik. A felületek legyalulása szükségtelen. A hídtartók befogadására szolgáló mintát egész hosszában kellőképpen alá kell támasztani, úgy hogy építés közben a legcsekélyebb behajlás se mutatkozzék.

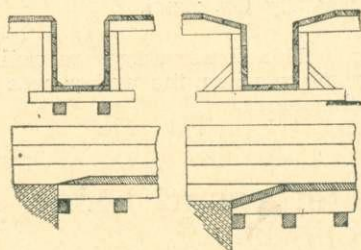
A tartógerendák és összekötő övlemezek illesztése nem történhetik derékszögben, éles sarkokkal, mert ezeken a helyeken később repedések támadnának. A sarkokat tehát kellő átmenettel kell kiképezni, a 13. és 14. ábrán feltüntetett módon. A hídtartó magasságát az alátámasztás közelében gyakrabban növelni is szoktuk, hogy így a nagyobb nyíró-igénybevételnek kitett helyen a tartó keresztszelvényét megnagyobbítsuk. Ha a tartó magasbitása csak kisebb mértékű, ezt a fenékpalló megfelelő legyalulásával érhetjük el (15. ábra). Nagyobb mértékű magasbitást

a fenékpallónak a 16. ábrán látható elhelyezésével érhetünk el. Egy (öv-)lemezgerendatartóval készült vasúti híd teljes mintáallványzatát a 17. ábra tünteti fel.

A minta falait szögekkel csavarokkal és feszítődúccokkal rögzítjük az elmozdulás ellen. A gyakorlatban, főképpen a magasépítésben különféle szerkezetű *szorítóvasakat* is szokás használni, ezekkel a minta oldalait gyorsan és erősen lehet összeszorítani.

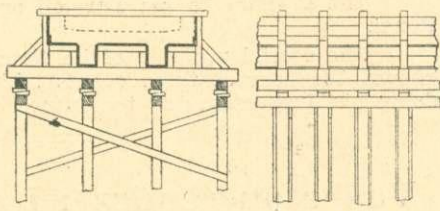
13. ábra.

14. ábra.



15. ábra.

16. ábra.



17. ábra.

10

A minta befelé való elmozdulásának a megakadályozására a tartó szélességével egyenlő hosszúságú *feszítő léceket* helyezünk el, ezeket a munka előrehaladtával fokozatosan el kell távolítanunk. (14. ábra.)

A gerendák és támasztó-dúccok közé páros ékeket verünk, hogy azok a mintaállványzatnak szilárd fekvést biztosítsanak. Azok az alkatrészek, amelyekre a beton nagy súllyal nehezedik és ezért csak igen nehezen volnának szétszedhetők, az ékek meglazítása után könnyen bonthatók el.

Használt deszkákról a régi beton maradványait le kell kaparni, nehogy az új beton a régihez kössön.

c) A vasbetétek elkészítése és összeszerelése.

A vasbetétek anyaga többnyire *folyasztott vas*, ennek a megengedett legnagyobb igénybevétele: 1000, 1100, ill. 1200 kg/cm².

A vasbetétek leggyakrabban körkeresztmetszetűek és szokásos átmérőjük 5 és 40 mm között változik, lemezben a fővasbetétek legkisebb átmérője 6 mm. Jobban igénybevett hídtartókhoz használhatunk 50 mm átmérőjű vasbetéteket is, ezen túl semmiesetre ne menjünk, mert az erősebb átmérőjű vasak csak nehezen hajlíthatók és nagy súlyuk miatt kezelésük is nehezebb. A vasbetétek a kereskedelembe 12–16 m hosszú száakban kaphatók, míg a vékonyabb, 5–6 mm-es vasak tekercsekben.

A vasbetéteknek tisztáknak, nevezetesen olaj- és piszoknélkülieknek kell lenniök. Az esetleges rozsdafoltok nem ártanak, sőt állítólag a beton jobb tapadását elő is segítik. A rozsdá az idők

folyamán el is tűnik, amit az évek múlva kibontott vasbetonépítmények is tanúsítanak.

Az építés megkezdése előtt legelőször megállapítjuk a szükséges vasbetét mennyiségét, ezt súlyra rendeljük meg.

Ha a részletes terv a vasbetétek felhajlításának a hosszát valamint a végső kampók alakját és méretét pontosan nem tünteti fel, ezekről részletrajzokat készítünk. (18. ábra.)

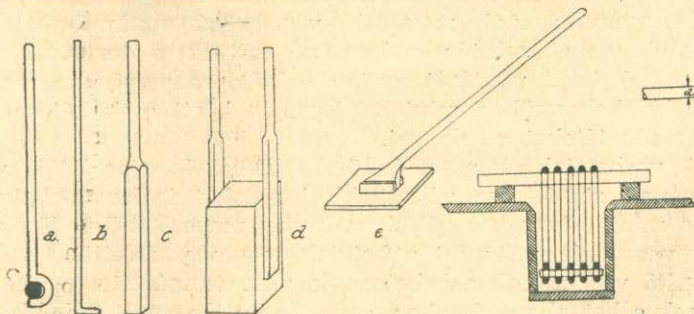
A részletrajzok alapján összeállítjuk a *vasbetétek jegyzékét*.

Ez a jegyzék a következő rovatokból áll: 1. a vasbetét mintájának száma, amelyet a tervbe is beírunk az illető vasbetét mellé. 2. az egyes mintából szükséges darabok száma, 3. a vasbetétek átmérője és 4. hossza kiegyenesített állapotban, 5. a vasbetétek súlya kg-okban. Az utolsó nagyobb rovatba lerajzoljuk a kérdéses vasbetétet olyan alakban, ahogyan azt az építményben el kell helyezni.

A vasbetétek végeit kampószerűen hajlítjuk meg, hogy a betonban jobban megkapaszkodhassanak. A kampó lehet pipa- vagy félkörzsúság szerint osztályozzuk és a vasbetétek jegyzéke alapján meghatározzuk, hogy a leggazdaságosabb módon miképpen kell a vasakat a kívánt hosszúságokra eldarabolni, úgyszintén megjelöljük az esetleg összehegesztendő darabokat is. A vasakat azokon a helyeken kell toldani, ahol azok igénybevétele a legkisebb mértékű, pl. a felhajtott részek közepe táján az $x-x$ tengely közelében vagy pedig az alátámasztáshoz közel, ahol a hajlító-nyomaték már kisebb. Toldáskor az átfogás hosszúsága az átmérő 40-szerese; lemezben csak minden negyedik, gerendában csak egy vasbetétet szabad toldani.

18. ábra.

19. ábra.



20. ábra.

21. ábra.

A vasbetétek végeit kampószerűen hajlítjuk meg, hogy a betonban jobban megkapaszkodhassanak. A kampó lehet pipa- vagy félköralakú. (19. ábra.) A kampó alakítását megfelelő méretű cső segítségével végezzük. A csövet a vasbetét végére húzzuk és a vasat a kívánt formában meghajlítjuk. Használhatjuk erre a célra az ú. n. *hajlítóvasat is*. (20a. ábra.)

Ezután a vasbetétet természetes nagyságban lerajzoljuk egy erős pallókból összeállított lapra, a *hajlítópadra*. A hajlítások helyén körkereszmetű vastüskéket verünk be és a vasbetéteket ezek körül hajlítjuk meg a hajlítóvasak segítségével. A vasat sohasem szögletesen, hanem ívben hajlítjuk meg, az ív sugara a vasbetét átmérőjének mintegy 10—15-szöröse. A felhajlítást mindig 45°-os szög alatt végezzük, hacsak a terv mást nem ír elő. A hajlításokat, valamint a vasrudak esetleges kiegyenesítését mindig *hideg* állapotban hajtjuk végre.

Vasbetétek jegyzéke:

A vasbetét mintája	A darabok száma	Átmérő	Valóságos hossz	Súly	A vasbetét rajza
		mm	cm	kg	
I.	20	40	1638	161.2	18. ábra I. minta
II.	40	40	1588	156.1	» » II. »
				stb.	

Miután az egy hídszerkezethez tartozó összes vasbetétet a tervek szerint meghajlítottuk, következik a vasbetétek összeszerelése. A fővasbetéteket vékonyabb lágy vashuzallal az osztóvasakhoz erősítjük, (öv-)lemezes tartók esetén pedig a *kengyeleket* húzzuk fel a tartóvasakra. Lemezes gerendák felső ívében mindig két szál, 8 mm. átmérőjű szerelővasat kell alkalmazni, és ezekhez kell a kengyeleket megerősíteni. Ha a vasbetéteket több sorban egymás felett volnánk kénytelenek elhelyezni, az egyes sorok közé a vasbetétek távolságának megfelelő vastagságú vasdarabokat helyezünk el, ezeket szintén sodronnyal kötjük a tartóvasakhoz. (21. ábra.) A tartó vasvázát ezután a kellő magasságban felfüggesztve, belehelyezzük a mintába. Egymás felett csak két sorban szabad a főbetéteket elhelyezni.

A vasbetéteknek a tartó külső falától és egymástól való távolságának rögzítésére vékonyabb huzalokat is használhatunk, ezeket a minta hézagain áthúзва kívül megerősítjük. Ezek a vékony vasszalak, valamint a betétek egymás feletti távolságát rögzítő vasdarabok a bebetonozás után természetesen benne maradnak a betonban, ellenben a rögzítéshez használt fadarabokat a bebetonozás előrehaladtával a mintából eltávolítjuk.

d) A betonozás.

Miután a terv szerint elkészített mintába beszereltük a vasbetéteket és azokat kellő módon rögzítettük, következik a betonozás művelete.

A beton, amint tudjuk, portlandcement, homok, kavics és víz megfelelő arány szerinti keverékéből annak megmerevedése után létrejött *mesterséges kő*.

A beton szilárdságát a cementnek a többi anyaghoz viszonyított mennyisége szabja meg. A Magyar Mérnök- és Építész-Egylet vasbeton-szabályzata szerint hídszerkezetek 1 m³ betonjában legalább 300, más szerkezetekében 270 kg cementnek kell lennie.

A keverékhez szükséges homokot és kavicsot térfogat szerint, a cementet pedig súly szerint szoktuk kimérni. A homok és kavics kimérésére fenék nélküli mérőládákat használunk, míg a cementet ismert súlyú zsákok száma szerint adagoljuk. A mérőládát olyan térfogatúnak készítjük, hogy köbtartalma adott keverési arányban, megfelelően bizonyos számú cementzsák súlyának. A különböző keverési arálynak megfelelő anyagszükséglet az 5. sz. táblázatból olvasható ki. A homokot és kavicsot rendszerint együtt szoktuk termelni és adagolni. A kettő közötti helyes arány az, ha a homok térfogata lehetőleg kétharmada a kavics térfogatának. Jó, ha a kavics különböző szemnagyságú, mert a kisebb-nagyobb kavicszemek a közöttük lévő hézagokat jobban töltik ki, mintha valamennyi kavicszem egyenlő méretű lenne.

5. számú táblázat.

Keverési arány	100 kg cementhez szükséges		1 m ³ betonhoz szükséges	
	homok és kavics	víz	cement	homok és kavics
	m ³	liter k. b.	kg	m ³
1 : 1	0.07	25	930	0.67
1 : 2	0.14	30	630	0.87
1 : 3	0.21	35	450	0.96
1 : 4	0.28	40	360	1.02
1 : 5	0.35	45	300	1.05
1 : 6	0.43	50	250	1.08
1 : 7	0.50	60	220	1.09
1 : 8	0.57	70	190	1.09
1 : 9	0.64	75	170	1.09
1 : 10	0.72	80	150	1.09

Homokos kavicsot rendszerint az építési hely közelében lévő patakból vagy folyóból termelhetünk ki. Ha a kavics föld-del vagy szerves anyagokkal kevert, azt használat előtt jól át kell mosni.

A beton keverését rendszerint kézi erővel szoktuk végezni. Vannak keverőgépek is, ezekkel az anyagot egyenletesebben lehet elkeverni. A kézzel való keverés az ú. n. *keverő-asztalon* történik. Ez nem más, mint egy, ászokfákra erősített pallókból összeállított, körülbelül 3×4 méter méretű tábla, amelyen a kellő mennyiségben lemért kavicsos homokot a cementtel összekeverik. Az anyagot víz hozzáadásával addig lapátolják, amíg egyenletes keverék nem képződik.

Erre vonatkozólag a régi vasbetonszabályzat a következőket írja elő:

„A vízmennyiséget a következő körülményekre tekintettel kell megállapítani, úgymint: a készítendő betón kisebb-nagyobb plasztikussága, döngölhetősége, az anyagok és a levegő nedvességi állapota, a mintadeszkázás vízelvonó képessége, a hidegebb vagy melegebb időjárás stb. Kiváló gondot kell fordítani arra is, hogy az így megállapított vízmennyiség a beton készítésében *pon-tosan* megtartassék.

A beton elkészítésében arra kell ügyelni, hogy az anyagoknak összekeverése mind a víz hozzáadása előtt, mind folytatólag a víz hozzáadása közben és után minél bensőbb legyen, hogy a kész keverékben minden kavics szem habarccsal legyen körülveve.“

Az 1931. évi vasbeton-szabályzat csak azt mondja, hogy „a beton készítésénél a vízadagolásra különös gondot kell fordítani“, arra ugyanis, hogy adott mennyiségű cementtel készített száraz keverékhez adott folyósságú beton esetén mindig a megállapított víz vétessék. Természetesen a homok és a kavics nedvességtartalmát is hozzá kell a vízadagoláshoz számítani stb.

A víz hozzáadása úgy történik, hogy a szárazon már megkevert anyagot szórórózsával felszerelt öntözővel locsoljuk, folytonos lapátolás közben.

A tartók részére szánt betont hígabbra készítjük, hogy képlekeny legyen és a vasbetéteket tökéletesen körülvegye. Az így elkészített keveréket beleszórjuk a mintába és óvatosan bedolgozzuk, nehogy a vasbetétek helyükből elmozduljanak. Célszerű a vasbetéteket a betonozás megkezdése előtt *cementtejjel* bekenni. A cementtej úgy készül, hogy 10 liter vízben elkeverünk körülbelül 4 liter cementet.

A mintadeszkázatot célszerű bőven meglocsolni, hogy a száraz deszkák a betonból ne vonják el a vizet.

A betonozást vékony rétegekben végezzük és lehetőleg megszakítás nélkül folytassuk. Fagyos időben ne betonozzunk.

A betonozáshoz különböző eszközökre van szükségünk. Ezek a *tömővas* (20b. ábra), a *tömőléc* (20c. ábra), a *döngölő* (20d. ábra) és a *pocskoló* (20e. ábra), az utóbbi a beton felületének egyenletessé tételére szolgál.

e) A mintaállvány elbontása.

A kész hídtervezet mintaállványát, ha a híd támasztóköze hét méternél kisebb, csak 10 nap múlva szabad elbontani, a hét méternél nagyobb támasztóközű hídszerkezet mintaállványzatát 14 nap múlva szabad elbontani és a híd a munkaállványzat elbontása után 28 nappal terhelhető meg teljesen. 8 méternél nagyobb támasztóközű hidakat használatbavétel előtt próbatelhelésnek kell alávetni. A teherpróbát olyan nagyságú teherrel kell végezni, amilyenre a tartószerkezetet méreteztük és ami a híd üzembevétele után a valószínűleg legnagyobb terhelés lesz.

A maradandó behajlás ne legyen nagyobb, mint a próbatelhelés alatt észlelt legnagyobb behajlás *egyharmada*. A behajlás mérését egy egyszerű fatolókával vagy mérőléccel is végezhetjük, amelyet a tartóhoz erősítünk.

Végül meg kell jegyezni, hogy a minta kibontását az oldal falak eltávolításával kezdjük meg és a lemezek, valamint a keresztartók deszkázatának és alátámasztásának elbontásával folytatjuk. Utoljára bontjuk el a főtartók állványzatát.

Befejezés.

Tanulmányomnak a célja az, hogy felkeltsem szaktársaim figyelmét az eddig méltatlanul elhanyagolt vasbetonrendszerű vasúti hidak építése iránt. Az erdőkincstár és a nagyobb erdőbirtokok tulajdonosai a fuvardíjak aránytalan emelkedése miatt, valamint azért is, hogy nagymennyiségű fahozamukat az időjárástól függetlenül, határidőre tudják kiszállítani, erdei vasutak építésére határozták el magukat. Időszerűnek találtam tehát, hogy a vasbeton-hidakat tárgyaló tanulmányomat most tegyem közzé.

Azoknak a szaktársaimnak a kedvéért, akik vasbeton rendszerű hidak építésével óhajtanak foglalkozni, felsorolok néhány, a vasbetonhidak építését és a vasbetonépítés elméletét tárgyaló szakmunkát.

Hütte: Das Ingenieurs Taschenbuch I—III. kötet.

M. Foerster: Taschenbuch für Bauingenieure I—II. kötet.

M. Foerster: Balkenbrücken in Eisenbeton.

M. Foerster: Brücken in Eisenbeton (Handbuch der Ingenieurwissenschaften, II. Teil, I. Band, II. Kapitel).

Mörsch: Der Eisenbetonbau, seine Theorie u. Anwendung.

Dr. Saliger: Der Eisenbetonbau in Theorie und Konstruktion.

Nowak: Eisenbetonbau bei den neuen, von der K. K. Eisenbahnbau-Direktion ausgeführten Bahnlinien Österreichs.

Uy Károly: Vasbetonépítés (gyakorlati kézikönyv munka-vezetők részére.)

Mihailich Győző dr.: Vasbetonszerkezetek. (Bpest, 1922.)

Neményi Pál dr.: Vasbetonszerkezetek. (Bpest, 1928.)

Möller Károly dr.: Építési Zsebkönyv. I. kötet. (Bpest, 1939.)

*

Fenti tanulmányom közlése közben levelet kaptam *Modrovich Ferenc* egyetemi ny. r. tanár úr Oméltóságától, amelyben tanulmányomra vonatkozó észrevételeit közölte velem.

A Professor úrnak ezúton fejezem ki hálás köszönetemet részletes és tárgyilagos bírálatáért és az alábbiakban sorolom fel észrevételeit.

A Magyar Mérnök- és Építész-Egylet részéről 1931-ben kiadott és azóta a M. Kir. Iparügyi Miniszter rendeletével általánosan kötelezővé tett szabályzat előírja, hogy vasbeton-hídépítéshez csak *nagyszilárdságú* cementet szabad használni, vagyis olyat, amelynek a kockaszilárdsága legalább a következő:

2	napos	korában	nyomásra:	250 kg/cm ² ,	húzásra:	20 kg/cm ²
7	"	"	"	400 "	"	25 "
28	"	"	"	500 "	"	30 "

A beton megengedett igénybevétele hajlított szerkezetekben a következő.

1. közúti hídszerkezetekben: 55 kg/cm², legfeljebb a kockaszilárdság 35%-a, de csak 65 kg/cm²-ig.

2. Vasúti hídszerkezetekben:

a) Szabványos nyomtávú hidakon: 45 kg/cm², legfeljebb a kockaszilárdság 28%-a, de csak 55 kg/cm²-ig.

b) Keskenyvágányú hidakon: 55 kg/cm², legfeljebb a kockaszilárdság 35%-a, de csak 65 kg/cm²-ig.

A beton megengedett igénybevétele támaszponti szerkezetekben a következő.

1. Közúti hídszerkezetekben: 60 kg/cm², legfeljebb a kockaszilárdság 40%-a, de csak 75 kg/cm²-ig.

2. Vasúti hídszerkezetekben:

a) Szabványos nyomtávú hidakon: 50 kg/cm², legfeljebb a kockaszilárdság 32%-a, de csak 65 kg/cm²-ig.

b) Keskenyvágányú hidakon: 60 kg/cm², legfeljebb a kockaszilárdság 40%-a, de csak 75 kg/cm²-ig.

A repedésmentesség biztosítására szabványos nyomtávú hidakon az 5 kg/cm², illetve keskeny nyomtávú hidak szerkezeteiben a 6 kg/cm² nyíró-feszültségnél nagyobb nyíró-erőt a kengyelek és a felhajlított tartóvasak veszik fel.)

A vas és beton között való felületi tapadás legnagyobb értéke: 6 kg/cm².

A megengedett húzó-feszültség: 15 kg/cm²

A folytvas megengedett igénybevétele a következő.

1. Közforgalmú vasutak hídjain: 1000 kg/cm².

2. Sajáthasználatú vasúti hidakon: 1100 kg/cm².

3. Közúti hidakon és minden egyéb vasbetonszerkezetben: 1200 kg/cm².

Az acél megengedett igénybevétele: 1500 kg/cm².

$n = 15$, azonban a rugalmas áthajlások számításakor csak: 10. Az „Erdészeti Lapok”-ban közölt táblázatok, valamint a német gyártmányú *Wriedt*-féle számtolóka $n = 15$ értéken alapszanak és az előbb felsorolt megengedett igénybevételek szerint kiegészítendők. A szabályzatnak (szintén $n = 15$ értékkel számított) megfelelő táblázatok a *Modrovich*-féle autografiában, valamint a megjelenés előtt álló „Erdészeti Zsebnaptár”-ban találhatók.

A vasbeton-szabályzat egyébként most van átdolgozás alatt.

A 313. oldalon lévő második egyenlet helyesen:

$$m_1 = z + \sqrt{z^2 - \gamma d^2}.$$

A lemezes-gerendák méreteit a gyakorlatban legtöbbszörre más-
képpen határozzuk meg.

A magasépítészetben szokásos egyenlet:

$m_1 = \frac{M}{s d \tau_b \xi} + \frac{d}{2x}$ nem ad mindig jó eredményt. Az így megméretezett gerenda gyakran alacsony és így nagy az áthajlása.

Miután a vasúti hidak tartószerkezetének az áthajlása nem lehet több, mint a támasztóköz $\frac{1}{1000}$ -része és a közúti hidaké nem több, mint a támasztóköz $\frac{1}{1500}$ -része, azért m nagyságát a következő értékekkel vesszük fel:

szabványos nyomtávú vasutakon: $m_1 = \frac{l}{10} \sim \frac{l}{11}$

keskenyvágányú vasutakon: $m_1 = \frac{l}{11} \sim \frac{l}{12}$

több helyen alátámasztott gerendákban: $m_1 = \frac{l}{13} \sim \frac{l}{15}$

$$s_1 = \frac{m_1}{3} \sim \frac{m_1}{2}$$

Eppen így sajnálatos elírás következtében tanulmányomnak a júliusi füzetben közölt részébe a következő sajtóhibák csúsztak be:

1. a 314. oldalon a lemezes-gerenda semleges tengelyének a lemez felső élétől mért távolsága helyesen a következő egyenletből határozható meg:

$$s_1 x^2 + 2(s-s_1) dx + 2x n (F_{v1} + F_{v2}) = (s-s_1) d^2 + 2n (F_{v1} m_1 + F_{v2} a')$$

illetve, ha szokás szerint elhanyagoljuk, a gerendában a lemez alsó éle és a semleges tengely közötti beton együttműködését:

$$x = \frac{\frac{d^2}{2} + n (F_{v1} m_1 + F_{v2} a')}{s d + n (F_{v1} + F_{v2})}$$

m_1 = az alsó vasbetét távolsága a tartó felső élétől,

a' = a felső vasbetét távolsága ugyanonnan mérve.

A 312. és 313. oldalon az 1. és 2. táblázatban a δ szorzó a vas-százalékot jelenti, vagyis:

$$F_v = \frac{s \cdot m_1 \delta}{100}$$

A 316. oldalon helyesen:

$$\sigma_b = \frac{M_t}{J_y} x$$

A következtetesség kedvéért x a függőleges, és y a vízszintes, z pedig a keresztmetszetre merőleges (vagyis a tartó tengelyével párhuzamos) tengely.

J_y = az y - y , vagyis a szelvény súlypontján átmenő vízszintes-tengelyre vonatkozó inertia-nyomaték.

A szelvény területe:

$$T = s \cdot m_1 - s \cdot m_2 + s \cdot m_4 + n (F_{v1} + F_{v2})$$

A szelvény sztatikai nyomatéka a felső élre vonatkoztatva:

$$M_o = \frac{s \cdot m_1^2}{2} - \frac{s \cdot m_3^2}{2} + \frac{s \cdot m_4^2}{2} + n (F_{v1} m_5 + F_{v2} m_2)$$

A semleges tengely távolsága a felső éltől:

$$x = \frac{M_o}{T}$$

Az inertia-nyomaték ugyancsak a felső élre vonatkoztatva:

$$J_o = \frac{s \cdot m_1^3}{3} - \frac{s \cdot m_3^3}{3} + \frac{s \cdot m_4^3}{3} + n (F_{v1} m_5^2 + F_{v2} m_2^2);$$

Az x -tengelyre vonatkoztatva pedig:

$$J = J_o - T x^2; \quad \sigma_b = \frac{M_t}{J_y} x$$

*

Entwurf und Bau von Waldeisenbahnbrücken aus Eisenbeton.

Von: L. Lángos.

Kurze theoretische und praktische Anleitung, in folgende Abschnitte gegliedert:

1. Allgemeine Eigenschaften des Eisenbetons. 2. Dimensionierung der Eisenbeton-Brückenträger. 3. Herstellung der Holzverschalungen und Rüstungen. 4. Montieren der Eiseneinlagen. 5. Die Bereitung des Betons und die Einbetonierung. 6. Ausschalen und Probebelastung.

*

Plans et construction de ponts de chemin de fer forestier en béton armé. Par. L. Lángos.

Guide théorique et pratique.

*

Planning and Building of Ferro-Concrete Forest Railway Bridges.

By L. Lángos.

Theoretical and practical instructions.



EGYESÜLETI KÖZLEMÉNYEK

Választmányi ülés.

Az Országos Erdészeti Egyesület igazgató-választmánya 1942. évi szeptember hó 10-én d.-e. 11 órakor ülést tartott, amelyen megjelentek: *ifj. Teleki József gróf* alelnök, *Biró Zoltán* ügyvezető, *Mihályi Zoltán dr. titkár*, továbbá *Ajtay Jenő*, *Bartha Dezső*, *Czillinger János*, *Esterházy Móric gróf*, *Földváry Miksa*, *Ivanits Ferenc*, *Hendrey József*, *Kardoss Kálmán*, *Klőzel Oszkár*, *Kovács Gábor*, *vitész Marsóy Ferenc*, *Molcsányi Gábor*, *vitész Onczay László*, *Osztrólczy Miklós dr.*, *Papp Béla*, *Papp-Szász Tamás dr.*, *Riedl László*, *Rochlitz Béla*, *Tóth Bódog*, *Urbánfy Ignác*, *Vuk Gyula* és *Zsombory Ignác* választmányi tagok.

Távolmaradásukat kimentették: *vitész Waldbott Kelemen báró* elnök, *Térfi Béla* alelnök, *Széchenyi Bertalan gróf* tiszteletbeli tag, továbbá *Beyer Jenő*, *Biedermann Imre báró*, *vitész Bontay Ferenc*, *Borhy György*, *Fekete Zoltán*, *vitész Festetics Kristóf gróf*, *Károlyi Gyula gróf*, *Lády Géza*, *vitész Lámfalussy Sándor*, *Lengyel Sándor*, *Matusovits Péter*, *Montenuovo Nándor herceg*, *Roth Gyula*, *Takács Zsigmond*, *Tuzson János dr.* és *Véssei Mihály* választmányi tagok.

Ifj. Teleki József gróf elnök alelnök az ülést a következő beszéddel nyitotta meg.

Tisztelt Igazgató-választmány! Napirendünk tárgyalása előtt az első szó a kegyeleté legyen.

Szent István királyunk emlékünnepe olyan súlyos csapás érte ezt a sokat szenvedett országot, amelyet talán a Gondviselés intelmének kell tekintenünk.

Kormányzóhelyettesünk hősi halált halt a becsület mezején, viruló ifjú életét adta hazájáért olyan időben, amikor magas hivatalával vállalt felelősségteljes munkájára a magyarságnak mindennél nagyobb szüksége lett volna.

Elvesztése nemcsak mélységesen sujtott szüleinek mérhetetlen fájdalomra, hanem nehezen viselt gyásza nemzetünknek és különösen műszaki életünknek, amely a kitűnően képzett, hivatása magaslatán álló mérnöktől méltán várt igen sokat.

Vitész nagybányai Horthy István mindenét odaadta nemzetéért és hősi példaadása messzevilágító fénnel sugározza be a magyarság vészterhes, nehéz napjait.

Úgy érzem, igen tisztelt Választmány, amíg a hős apákat ilyen fiúk követik, bármennyire is sujtson bennünket a sors keze, nem kell féltünk a magyarság jövőjét.

Lelkünkben elmulthatatlan emléket állítunk a hazájáért vérért ontott katonának, a magyar mérnöktársadalom kimagasló értékű hősi halottjának és törhetetlen ragaszkodással, a hódolatteljes együttérzés melegeivel és kemény magyar elszántsággal állunk mindnyájan a *Kormányzó Úr Ő Főméltósága* mögött, akinek erős kezében továbbra is biztosnak tudjuk sorsunkat.

A gyászeset alkalmából az elnökség táviratban mélységes megrendülést fejezte ki Ő Főméltósága kabinetirodájának.

Tisztelettel kérem a tek. Igazgató-választmány hozzájárulását, hogy *vitész nagybányai Horthy István*nak, a hősi halált halt magyar mérnöknek az emlékét mai ülésünk jegyzőkönyvében is megörökíthessük. (*Helyeslés.*)

Tisztelt Igazgató-választmány! Ülésünk összehívását a súlyos gazdasági helyzet tette szükségessé.

Utolsó összejövetelünk óta megjelent a M. Kir. Közellátásügyi Miniszter Úrnak a keményszerfa-választékok árát szabályozó rendelete és szükségesnek látszott az is, hogy lépéseket tegyünk a tűzifa árának a felemelése érdekében.

Az utóbbi kérdésben a Magyar Fatermelők, Fakereskedők és Faiparosok Országos Egyesületének Tűzifa-szakosztálya hivatalos megkeresést is intézett az elnökséghez, amelynek alapján a két érdekvéköpvelet kebeléből kiküldött külön-bizottság elfogadta *Véssei Ferenc* vezérigazgató úr Ó Méltósága részletesen kidolgozott emlékiratának számszerű megállapításait, és a termelő erdőgazdaság nehézségeinek a kiemelésével készült felterjesztést küldöttség viszi a közeli napokban el a földmívelésügyi és közellátási miniszter urakhoz.

Beadványunk tartalmáról egyébként az Ügyvezető Úr lesz szíves részletesebben tájékoztatni az igen tisztelt Igazgató-választmányt.

A keményszerfa árát megállapító rendelet — sajnos — túlkésőn jelent meg ahhoz, hogy minden kíváíalomnak megfelelhessen.

Megnyugvásunkra szolgál ugyan, hogy végre valamilyen vezér-fonalunk van a több mint 2 év óta tartó bizonytalanság után, de egyes választékok ára — különösen a fél- és készgyártmányoké — a rendelet elkészültét célzó tárgyalások megkezdése óta a munka- és fuvarberekben bekövetkezett nagymértékű emelkedés folytán már túlhaladottnak tekinthető.

Legszembeszökőbb a talpfafaárak tarthatatlansága, amit az Államvasutak eredménytelenül maradt versenytárgyalása igazol a legjobban.

Az Ügyvezető Úr ezekről is részletesebb tájékoztatást fog adni.

Meg kell azonban jegyezmem, hogy igen kíváíatosnak tartanók, ha az erdőgazdaságok vezetői konkrét panaszait minden esetben írásba foglalva terjesztenék egyesületünk elé, mert ezen az alapon megfelelő adatokkal is alá tudnók támasztani az orvoslásra irányuló törekvésünket.

Kérem tehát a Választmány igen tisztelt urait, hogy a rendeleteknek esetleg tapasztalt hiányait vagy visszasságait hozzák minden esetben tudomásunkra és tegyenek egyben javaslatot is a nézetük szerint legmegfelelőbb módosításra.

Örömmel közlöm az igen tisztelt Választmánnyal, hogy a M. Kir. Földmívelésügyi Miniszter Úr Ónagyméltósága 93.332/1942. sz. leiratával egyesületünket a fatermelői szakma egyedüli országos érdekvéköpveleti szervének jelentette ki.

A rendeletet lapunk augusztusi száma megfelelően méltatta és így csak röviden emlékezem meg róla.

A kijelölés tényében annak a bizalomnak az újabb megnyilvánulását kel látnunk, amellyel a Miniszter Úr Ó Nagyméltósága ismételtén kitüntette egyesületünket.

Amikor a megtisztelő jóindulatáért leghálásabb köszönetünket fejeztük ki felterjesztésünkben, nem mulasztottuk el annak a hangsúlyozását, hogy a magyar erdőgazdaság érdekeit — úgy, mint eddig is — minden időben teljes erőnkéből kívánjuk szolgálni.

A Miniszter Úr elhatározása munkakörünknek most már hivatalos keretet adott, amely szilárd alapja lesz egyesületünk megerősödésének és hatáskörünk kiterjesztésének.

A szebb és boldogabb jövőnek egyik legfőbb biztosítéka kétségtelenül az a megértés és barátság, amellyel az erdészeti főosztály az érdekvéköpvelet működését támogatja. De hogy a jövő minden tekintetben

eredményes és áldásthozó legyen, annak tagjaink érdeklődése és az egyesületi életben való tevékeny részvétele a legfontosabb előfeltétele.

Arra kérem az Igazgató-választmány igen tisztelt tagjait, köveszenek el hivatalukban és magánérinkezésük során is mindent, hogy egyesületünk mögött sorakozzon fel valóban az egész magyar erdőgazdaság, mert csak közös erőfikejtés, a kérdések szabad és tárgyiagos megvitatása biztosíthatja a további fejlődést.

Kérem az Ügyvezető Urat, hogy az előbb említett két kérdésről a Választmányt tájékoztatni sziveskedjék.

Bíró Zoltán ügyvezető előadta, hogy a tűzifa árának a felemelésére vonatkozó felterjesztéséhez az egyesület azért fogadta el a fakereskedő-érdekeltség árelemzését, mert költség- és tőár-átlagokat az egymástól igen eltérő földrajzi és gazdasági viszonyok közt lévő erdőbirtokokra vonatkozólag megállapítani úgy sem lehet, és az ilyen adat-szolgáltatás könnyen téves következtetések levonásához vezethetne az árhivatalt.

Hangsúlyozta azonban az egyesület, hogy ha a beadványban kőrt ártőbbletet a Közellátási Miniszter Úr teljes egészében engedélyezné is, ez csak a legutóbbi ármegállapítás óta lényegesen megnövekedett termelési és szállítási költségek fedezésére szolgálna, a megnövekedett üzemi és igazgatási terhek csökkentésére tehát már egyetlen fillér sem jut; az újabb adók és szociális szolgáltatások pedig még ezeken felül további, a tőár rovására jelentkező súlyos igénybevételek.

A szerfa-választékok árát megállapító rendelet túlzottan védi a kereskedők érdekeit. *De semmiképen sem szolgálja az új kereskedőréteg nevelésének az ügyét.* A rendelettel biztosított haszon ugyanis feleslegessé teszi a vállalkozói ügyeskedést és a kereskedői ténykedés összeköttetések szerzésében merül ki, mert a hivatalosan kiutalt áru birtokában a haszon önmagától hull a kereskedő ölébe. Az egyesület készséggel támogatja a fakereskedőknek az árak felemelésére irányuló mozgalmát, de ennek ellenében azt kéri, támogassák a termelő-érdek-képviselőnek azt a jogos kívánságát, hogy a birtokos is megkaphassa a nagykereskedőt megillető hasznót, ha közvetlenül megy el a fogyasztóig.

Igen sajnálatos, hogy az árhivatal mind a vállalati, mind a házi-kezelésű fatermeléssel szemben a legridegebb álláspontra helyezkedik, és a fogyasztó védelmére való hivatkozással mereven elzárkózik a faárak felemelése elől. Ez annál érthetlenebb, mert egyéb — igazán közszükségletiéknek számítható — cikkek ára az utóbbi 2 esztendő alatt 50—200%-kal emelkedett, míg a tűzifáé a békebelivel szemben alig 15%-kal.

A szerfaár-rendeletnek néhány fél- és készgyártmányra vonatkozó tétele feltétlenül felülvizsgálatot kíván.

Különösen nagy baj lesz a talpfatermeléssel.

Már a talpfára alkalmas gömbölyegfa ára is olyan alacsony, hogy alig biztosít egy-két pengő tőarat, a további feldolgozás pedig a mai viszonyok között nemcsak ezt a csekély hasznót emészti fel, hanem még ráfizetést is igényel. Ezért történt, hogy a MÁV verseny-tárgyalásán a szükséges 3 millió darab talpfára helyett a termelők mindössze 90.000 darabot ajánlottak fel megvételre.

Valószínűleg hasonló a helyzet egyéb szerfaválasztékokkal kapcsolatban is.

De az egyesület hivatalosan csak akkor tehet lépéseket, ha szám-szerű adatok birtokába jut. Ezért nagyon is megszívlelendő az elnöki

megnyitó intelme: jelentsék be az erdőgazdaságok vezetői minden esetben, ha a termelés valamilyen vonatkozásban nehézségekkel jár, mert ma minden választékra szükség van, és az egyesület haladéktalanul megteszi a szükséges lépéseket.

Általánosságban tartott panaszok nem találnak meghallgatásra, de számszerű adatok elől — amelyeknek a helyességéért a termelő erdőgazdaságnak természetesen vállalnia kell a felelősséget — nem zárkoznak el az illetékes tényezők.

A tűzifa árának a felemelésére vonatkozó közös érdekképviselői beadvány sem biztat sok eredménnyel, és ezért szükséges, hogy a kérdést az egyesület törvényhozó tagjai a képviselőházban és a felsőházban is szóvátegyék. Sőt, igen fontos, hogy az illetékes tényezők figyelmét mások is felhívják a helyzet tarthatatlanságára, mert az ország faellátása sokkal nagyobb veszélyben van, mint a múlt évben volt.

Vitéz Onczay László három indítványt terjesztett az Igazgatóválasztmány elé.

Az elsőben azt kérte, forduljon az egyesület kellően megokolt felterjesztéssel a közellátási miniszter úrhoz a talpfaárak felülvizsgálata érdekében, mert a 63.230/1942. K. M. sz. rendeletben megállapított árak további fenntartása esetén a termelés teljesen meg fog szűnni.

A magyar erdőgazdaság tudatában van hazafias kötelességének, de veszteséggel termelni nem tud. A szükségletek fedezésének egyik komoly előfeltétele, hogy a MÁV legalább 50% előleget fizessen a felajánlott talpfamennyiség ára után.

Az ügyvezető kifejtette, hogy az előlegre vonatkozó kérelem teljesítése — az állami számvitel előírásaira való tekintettel — nézete szerint kilátástalan. Célszerűbb lenne talán ingó jelzálószerű lekötés ellenében előleget kérni.

Ifj. Teleki József gróf, Vuk Gyula és vitéz Onczay László hozzászólásai után — akik annak a véleményüknek adtak kifejezést, hogy a MÁV-nak is jogában áll szabadon dönteni a felett, melyik erdőgazdaságot tartja a termelés és előlegnyújtás szempontjából megbízhatónak — az igazgatóválasztmány vitéz Onczay László javaslatát egyhangúan magáévá tette.

Esterházy Móric gróf kifejtette, hogy az ország faellátását illetően komoly aggályai vannak. Veszteséggel termelni nem lehet, és miután a hatósági árak nem fedezik a költségeket, a termelés minden vonalon vissza fog esni. Az a körülmény, hogy az árak növelése a tisztviselői fizetések felemelésének a szükségét vonná maga után, kevésbé súlyos, mint az, hogy a tisztviselők ma igen sok közszükségleti cikket csak zugforgalomban tudnak beszerezni.

Osztrólczy Miklós dr. hangsúlyozta, hogy az ármegállapítás egyedül nem szüntetheti meg a nehézségeket. Javulást csak akkor várható, ha a hatóságok az ugyancsak hivatalosan megállapított munkaes fuvarberek érvényét mindenütt biztosítani tudnák.

Vitéz Onczay László a termelés érdekében azt indítványozta, hívja fel az egyesület újból a kormányzat figyelmét, hogy a munkarend és munkafegyelem biztosítása csak a munkások ellátásának a termelő erdőgazdaságokon keresztül való megoldásával lehetséges. Ennek az érdekében pedig feltétlenül szükséges, hogy a fatermelés összes ügyei — esetleg kormánybiztosi hatáskörrel — egy kézbe kerüljenek. Ma faügyekben 8 kormányhivatal intézkedik. Ez már egymaga is lehetetlenné teszi a gyors és eredményes munkát.

Ifj. Teleki József gróf, Biró Zoltán és OsztróLuczky Miklós dr. hozzászólásai után az igazgató-választmány *vitéz Onczay László* indítványát egyhangúlag magáévá tette.

Vitéz Onczay László azt indítványozta, tegyen az egyesület az erdőkárosítások ijesztő mértékű elszaporodásának a megakadályozása érdekében megfelelő lépéseket.

Molcsány Gábor min. osztályfőnök is megerősítette, hogy a minisztériumnak hasonló esetekről tudomása van, és minden tekintetben támogatni kívánja az érdekképviselő megmozdulását.

Ifj. Teleki József gróf ezért a bejelentésért az egyesület őszinte köszönetét fejezte ki, és az igazgatóválasztmány egyhangúlag *vitéz Onczay László* indítványa értelmében határozott.

Az *ügyvezető* ezután bemutatta *Nemes Károly* ny. min. tanácsos indítványát, amely az Erdélyben esedékes erdőrendezési munkáknak, nevezetesen a román üzemtervek felülvizsgálatának és a szükséges új üzemtervek elkészítésének a meggyorsítása érdekében külön *erdőrendezőségi hivatalok* felállítására, illetőleg ezeknek még egyéb fontos műszaki és gazdasági munkákkal való megbízására vonatkozólag tett javaslatot.

Molcsány Gábor rámutatott, hogy a földművelésügyi minisztérium teljes tudatában van az erdőrendezés fontosságának és tőle telhetőleg mindent elkövet a függőben lévő kérdések mielőbbi megoldása érdekében. A személyezethiány azonban ezidőszert még a legfontosabb gazdasági, igazgatási és felügyeleti teendők ellátását is igen megnehezíti.

Az *ügyvezető* azt indítványozta, keresse meg az egyesület *Nemes Károly* indítványa alapján a Földművelésügyi Miniszter Urat a szükséges munkálatok személyi és anyagi előfeltételeinek minél sürgősebb biztosítása érdekében.

Indítványát az igazgató-választmány egyhangúlag magáévá tette.

Mihályi Zoltán dr. titkár bemutatta az Erdészeti Középiskolát Végzettek Intézőbizottságának az 1240/1942. M. E. sz. rendelet módosítása tárgyában benyújtott kérvényét. A rendelet 2. §-a ugyanis az 1935. IV. t.-c. 388. §-ában az erdőgazdasági szakiskolát végzettek számára biztosított 1000 kat. hold kezelési terület kiterjedését ugyan 3000 kat. holdra emelte fel, de ez az intézkedés csak átmeneti jellegű és 5 évre szól. A középfokú végzettségűek ezt további jövőjük szempontjából aggályosnak tekintik.

Miután mindössze 50—60 emberről van szó és szakemberekben amúgyis nagy a hiány, a *titkár* azt javasolta, terjessze fel az egyesület pártolólag a Földművelésügyi Miniszter Úr elé a kérelmet, hogy azok, akikre az említett rendelet alapján 1000 kat. holdnál nagyobb gazdaság kezelését bízzák, az 5 év lejárta után és más erdőgazdaságban történő elhelyezkedésük esetén is életük végéig élvezhessék ezt a jogot.

Az igazgató-választmány egyhangúlag a *titkár* javaslata szerint határozott.

Az *ügyvezető* ezután egy súlyos anyagi viszonyok közé került volt egyesületi tagnak segély iránti kérvényét mutatta be és indítványára az igazgató-választmány a segélyt egyhangúlag megszavazta.

A *titkár* bejelentette, hogy új egyesületi tagok szerzésén különösen sokat fáradoztak a legutóbbi időben *Ajtay Viktor* m. kir. erdő-

tanácsos (Kaposvár) és Varga József járási erdőőr (Nagyberekna). Indítványára az igazgató-választmány egyhangúlag úgy határozott, hogy nevezetteknek buzgalmukért az egyesület őszinte köszönetét fejezi ki.

Végül bejelentette a titkár, hogy felvételüket kérték az egyesületbe: báró Karg Györgyné és Vécsey Miklós báró, továbbá Kusma, Szászlekenye és Vári községek, valamint a következő erdőbirtokossági társulatok: Babócsa, Balatonendréd, Csíkszentsimon, Darány, Háromfa, Istvándi, Kolozsnagyida, Kőröshegy, Kusma, Nagydobrony, Somogyárd, Somogyszob, Surd, Szulók, Ungszuha és Uzsok, mint erdőbirtokosok; Gyurich Péter, Mayer György, Varga Béla és Takács Zoltán erdőmérnökök; Sali Emil erdőmérnök-hallgató; Cséri Jenő, Retkes M. László és Zengő Mihály erdészeti üzemi tisztek; végül Orbán Károly fakereskedő és Gál Vilmos cégvezető.

Javaslatára az igazgató-választmány valamennyi jelentkezőt egyhangúlag az egyesület tagjai sorába iktatta.

Az elnök melegen üdvözölte az ügyvezetőt hosszú betegségehől való felgyógyulása alkalmából és egyéb tárgy híján az ülést berekesztette.

HIVATALOS KÖZLEMÉNYEK

A m. kir. minisztérium 5700/1942. M. E. számú rendelete a fakitermelésének és kiszállításának az előmozdítása tárgyában.*

A m. kir. minisztérium az 1939:II. t.-c. 141. §-a (2) bekezdésében foglalt felhatalmazás alapján a következőket rendeli:

1. §.

Az 1942. évre hatálytalan minden olyan szerződési kikötés, amely szerint szarvasbőgés ideje alatt fának kitermelését és fuvarozását a vadászterületen szüneteltetni kell. A vadászati jog gyakorlója emiatt kártérítést nem követelhet.

2. §.

A jelen rendelet a kihirdetésének napján lép hatályba.

Budapest, 1942. évi október hó 1-én.

Kállay Miklós s. k.,
m. kir. miniszterelnök.

(1175. sz.)

* Megjelent a Budapesti Közlöny 1942. évi október hó 1-i, 222. számában.

IRODALOM

Th. Schmucker: *Az északi mérsékelt égöv fafajai és elterjedésük.* (A Nemzetközi Erdészeti Központ kiadása. Berlin, 1942.)

A C. I. S. egyre tekintélyesebb arányokat öltő „*Silvae Orbis*” nevű kiadvány-sorozatának 4. köteteként jelent meg most az a régen várt munka, amelynek nemcsak a tudományos kutatás, hanem a gyakorlat is igen nagy hasznát fogja venni. Az ötnyelvű (francia, német, angol, spanyol és olasz) szövegrész összesen csak 105 oldalt vesz igénybe, mert átlag $1\frac{1}{2}$ ív terjedelemmel csupán kísérőjéül szolgál a mérsékelt égöv fafajainak az elterjedési határait szemléltető 250 térképhez.

Az a hatalmas térképanyag úgyszólván az összes régebbi irodalmi források adatainak a legújabb kutatások eredményeivel való egybevetése alapján készült, és méltán nagy büszkesége a zerdészet fiatal nemzetközi intézményének. Példás gondosság, minden részletre kiterjedő figyelem érvényesültek az összeállítás során, és bátran mondhatjuk, hogy a vaskos kötet minden lapja érték.

M.

A M. Kir. Országos Öntözésügyi Hivatal 1941. évi jelentése.

A Kállay Miklós miniszterelnök előszavával és Lampl Hugó miniszteri osztályfőnök avatottkezű szerkesztésében megjelent 250 oldalas kötet a magyar műszaki világ nagy büszkesége és minden magyar ember számára megnyugtató tanuságtétel.

Mert amit a M. Kir. Országos Öntözésügyi Hivatal megfontolt, kitartó munkával a legnehezebb gazdasági viszonyok között is fokozatosan megvalósít, az a szó nemes értelmében vett országépítés, valóban az Alföld, tehát egész hazánk jobb jövőjét szolgálja.

Lapunk korlátozott terjedelme sajnos nem engedi meg, hogy a nagyszerű beszámolóval részletesebben foglalkozzunk, pedig annak minden műszaki fejezete: a tiszai nagy öntözőrendszer alapelveinek a tisztázása, a víztárolás kérdése, az eddig végzett anyagvizsgálatok, kísérletek és megfigyelések, a hódmezővásárhelyi és tiszafüredi öntözőrendszer tervei, a múlt év folyamán befejezett építkezések (a békésszentandrás vízlépcső, a Hortobágy-Berettyó-főcsatorna hajozhatóvá tétele stb.) egy-egy újabb jelentős határköve a magyar vízmérnöki tudás fejlődésének, az öntözés gazdaság eddigi eredményei pedig a legszélesebb körben is komoly érdeklődésre tarthatnak számot.

Freytag Ferenc, Benedek Pál, Sikó Attila, Mosonyi Emil, Kozma Zoltán, v. Lapray Géza dr., Posewitz Guidó dr., Binnyi István, Zimányi László, Páunz Rezső, Grimm János, Feigler István, Berzsenyi György, Kállay Kornél mérnökök, Vermes K. Ubul dr. és Gyulay István okl. gazdák, Andorás Gyula számvevő-ségi főtanácsos és Moldán Béla s. hiv. igazgató az írói a kötetnek, amely 63 képpel, 91 ábrával, 36 táblázattal 4 színes táblával és 1 színes térképpel szolgálja a szöveg eredményesebb közvetítését.

Teljes bizalommal nézhetünk kitűnő intézményünk további munkája elé!

M.

Trauer Ervin dr.: *Az erdei fás növények.* (A szerző kiadása. Budapest, 1942.)

„A Statisztikai Tudósító” kiadásában „Az Erdő” címen megjelent 144 oldalas ismeretterjesztő füzetnek — amelyet lapunk 7. füzetében (324. old.) méltattunk — az erdészeti növénytantal foglalkozó részét

annak szerzője *Trauer Ervin dr.* m. kir. erdőtanácsos, most külön lenyomatban is az érdeklődők rendelkezésére bocsátotta.

Munkája, amelyet leányának, *Trauer Dórának* művészi értékű rajzai tesznek igazán teljessé, kétségtelenül igen hasznos vezérfonalul szolgál azoknak, akik üzleti ténykedésük során az erdő fájáról részletesebb ismereteket óhajtanak szerezni.

M.

HAZAI FOLYÓIRATOK.

A Magyar Mérnök- és Építész-Egylet Közlönye. (XXVI. kötet, 1942.)

35—36. sz. — *Doskar F.*: A gyékényesi vasúti Drávahíd ideiglenes helyreállítása.

37—38. sz. — *Gosztonyi Gy. dr.*: Az építészeti tér elmélete és rendszerei.

ÉRTEKEZÉSEK—BESZAMOLÓK. — *G. Rihmer P.*: Észak és Dél az európai építőművészetben. — *b. Szabó K.*: Villamos távvezetékek oszlopközének megválasztása és a nagy átfeszítések. — *Karafiáth L.*: Talajszilárdítás.

39—40. sz. — *Ifj. Csemegi J.*: A budai Császármalom eredete.

A Műszaki Világ. (VI. évf. 1942.)

19. sz. — *Árvay J. dr.*: Hadigazdálkodás-békegazdálkodás. — V. G. V. A szovjet-erődrendszerek technikai megoldásai.

20. sz. — —: A hajótérhiány nagyon megnehezíti a délamerikai nyersanyagoknak az Egyesült Államokba való szállítását. — *v. Görgény V.*: Ellenségeink páncéljarművei, harcelveik és szervezésük.

A Vadászkutya. (III. évf. 1942.)

9. sz. — *Vértessy I.*: A magyar kopó. — *Tricska V.*: Az erdélyi kopóról.

Bányászati és Kohászati Lapok. (LXXV. évf. 1942.)

18. sz. — *Vajk R. dr.*: A nehézségmérő (graviméter) és a torzós inga alkalmazása a geofizikai kutatásokban.

19. sz. — *Érdi H.*: Tapasztalatok a dugattyúgyűrűöntés terén.

Bástyánk. (II. évf. 1942.)

9. sz. — *Komornoky L.*: vitéz nagybányai Horthy István 1904—1942. — *Gacs J.*: A külpolitikai nevelés irányelvei. — *Komornoky L.*: Üzenet. — *Ostoros Gy.*: A lekötözött. *Lévárdi F.*: Tokod. — *Benedek A.*: Szellem és hagyomány. — *v. Szőnyi S. L.*: Tereselpatak. — *Visegrády K.*: Tájékoztató az „általánosmérnöki” pályáról. — *Bögér A.*: 1942—43. év elé. — *Káldy J.*: Magyarok voltunk, maradunk és leszünk. — *Vargha D.*: Főiskolás életünk legfontosabb kérdése.

Botanikai Közlemények. (XXXIX. kötet, 1942.)

5. sz. — *Zólyomi B.*: A középdunai flóraválasztó és a dolomitjelenség. — *Hustich J.*: Pflanzengeographische Forschungen und Probleme aus Finnisch-Lappland. — *Hulják J.*: Adatok Rozsnyó környéke növényzetének ismeretéhez. — *Halász M.*: Adatok az óbudai Árpád-hőforrás algavegetációjának ismeretéhez. — *Bánhegyi J.*: Discomyeták a Székelyföldről. — *Hortobányi T.*: Újabb adatok a Tisza Nagyfaholtága fitoplanktonjának kvalitatív vizsgálatához.

Fás Tudósító. (I. évf. 1942.)

1. sz. — —: A magyar fapolitika tényezői. — *Stolpa Gy.*: Üzemi és kereskedelmi rajz Lentiről. (1. közl.)

2. sz. — —: Magyar fatudományi társaság. — *Földvály L. dr.*: A Kaukázus erdőgazdasági jelentősége. — *Mihályi L. dr.*: A luckéreg termelése a termelő szempontjából. — *Stolpa Gy.*: Üzemi és kereskedelmi rajz Lentiről. (2. közl.) — —: Szlovákia erdő- és fagazdálkodása.

Gazdatisztek Lapja. (XLVI. évf. 1942.)

10. sz. — *v. Kozáry F.*: A piaristák 300 éve. — *Szentiványi B.*: Gazdaszemmel a bácskai áramvonalasból. — *Faber Gy.*: Utazás — tapasztalás.

Az Időjárás. (XLVI. évf. 1942.)

5—6. sz. — *Linke F. dr.*: Az éghajlat és az időjárás befolyása az egészségre. — *Möller I.*: A hőingadozások egészségi megítélése. (2. közl.) — *Ballenegger K.*: A porviharokról. — *Bacsó N. dr.*: Magyarország időjárása 1942 március havában.

Kémikusok Lapja. (III. évf. 1942.)

10. sz. — *Lepsius R. dr.*: Műanyagkémia. — *Franzósó R. dr.*: A filmmnyomó-sablón készítésének technikája és chemiája.

Kertészeti Szemle. (XIV. évf. 1942.)

10. sz. — *Taba V.*: A Parthenociuss védelmében. — *Magyar Gy.*: A vízparti növényzet a kertben III. — *Vigh L.*: Karósbab.

Köztelek. (LII. évf. 1942.)

36. sz. — *Grábner E.*: Az őszi búza és a rozs káliumtrágyázásának gyakorlati értéke kötött talajokon. — *Zajtay A. dr.*: Burgonya és zöldtakarmány besavanyított keverékének felhasználása a sertéstartásban. — *Tangl H. dr.*: A sörgyártás kérdése az árpa értékesítésével kapcsolatban.

37. sz. — *M. E. dr.*: Az új Európa és a jövő mezőgazdasága. — *Grábner E.*: A napraforgó céltudatos megtermesztésének jelentősége. — *Ch. Chernell G.*: Néhány szó az angol telivérek feladatáról a félvértényezésben. — *Schandl J. dr.*: A juhászkutya. — *Kulin S.*: A nyári takarmányozás üzemszervezési és üzemgazdasági kérdései. — *Bacsó N. dr.*: A termésfejlés éghajlati vonatkozásai és korlátai.

38. sz. — *F. E.*: Tessedik munkásságának elismerése. — *Unger J.*: A kolhosz. — *Friedrich B.*: Hozzászólás az őszi búza termesztéséhez. — *Beőkönyi I.*: A síma bükköny. — *Uzonyi F. dr.*: A napraforgómoly. — *Nagy M.*: Észak-erdélyi állattenyésztési helyzetkép II.

39. sz. — *Th.*: A magyar öntözésügy helyzete. — *Westsik V.*: A rendszeres műtrágyázás hatása. — *E. Dorner B.*: Yizenyös rét hasznosítása fásítással. — *Weiser I. dr.*: Száritott szőlőtörköly mint póttakarmány. — *Kukuljevic J. dr.*: A hörcsögirtás jelentősége. — *Kulin S.*: A téli takarmányozás üzemszervezési és üzemgazdasági kérdései.

40. sz. — —: Az állatállomány takarmányellátása. — *Molnár L.*: A napraforgótermesztés gyors fellendítésének lehetősége. — *Jankó J.*: A lucernamag termesztése. — *Szokoly L.*: Közép- és nagybirtokaink szerepe a baromfityényszerzésben. — *Tangl H. dr.*: A vadgesztenye gazdasági felhasználása. — *Dóry B.*: A sáncolás.

Magyar Fapiac. (IV. évf. 1942.)

36. sz. — *Csepety J. dr.*: Az építőanyagkereskedelem kérdései. — *Szerdahelyi F.*: Fuvarkérdés a tűzifaellátásnál.
 37. sz. — *Biró G.*: A talpfatermelés helyzete.
 38. sz. — *Biró Z.*: Az erdőgazdaság kérdéseiről.
 39. sz. — —: Hanyatló parkettaiparunk.
 40. sz. — *Csepety J. dr.*: Új rendszer a budapesti építőanyagkereskedőknél.

Magyar Méh. (63. évf. 1942.)

10. sz. — *Takács M.*: Az időjárás uralma az anyapároztatás felett. — *Német P.*: Méhetetés — méhetető. — *Kelecsényi E.*: Beszámolóm a „nagykeret”-ről! — *Pintér S.*: A méhek telelése és a nagy hideg.

Magyar Statisztikai Szemle. (XX. évf. 1942.)

7. sz. — *Thirring L. dr.*: A lélekszám alakulása a főváros környékén. — *v. Nádujfalvy J. dr.*: A gazdasági munkabérek II. A részbérek és a szakmánybérek. — *Cosztanyi P. dr.*: A villamosmotorok térnyerése a magyar gyáriparban

Mezőgazdasági Közlöny. (XV. évf. 1942.)

9. sz. — *Boemelburg K. br.*: A kartelljogalkotás és a mezőgazdaság. — *Udvaros K.*: A mezőgazdaságfejlesztés és a növényfajta-ellátás szempontjából. — *Ho.*: A hazai burgonyatermelés és az időjárás összefüggése. — *M. B.*: Az életkor befolyása a mangalica szaporaságára.

Nimród Vadászlap. (III. évf. 1942.)

25. sz. — *Hányi K.*: Tessék löni...! — *Gresznáryk L.*: Fogolyról és a magyar vizsláról. — *Felix E.*: Miért nem tudnak vadőreink vadászutját imodítani.

26. sz. *Sólyom*: A székelyföldi vadkárok. — *Veress G.*: Vizslánál tapasztalható rossz szokások. — *Dummel N.*: Milyen vizslát tartsunk. — —: Számíthatunk-e fogolyszaporulatra? — *B.-Holtzer L.*: Milyen is a turulmadár?! — *Mogor J.*: Mit tanultam a keszthelyi vadászkutya-tanfolyamon.

Technika. (23. évf. 1942.)

8. sz. — *Pattantyús A. G. dr.*: A víz lehűlése szabadon álló medencében. — *Pintér I.*: Ascherik érsek főpapi sirja. — *Molnár L.*: Cellulóz-vizsgálatok II. — *Gállik I. dr.*: Hegesztett kötésekkel végzett magyar és német kísérletek. II. — *Petry B.*: A légszivattyú megválasztása tartányok légtelenítéséhez. — *Mezey M.*: A rádióvételi zavarok csökkentése frekv.-modulációval. — *H. Dichgans dr.*: Költségek és árak a vasfeldolgozó iparban. — *Gillemot L. dr.* és *Nagy F.*: Az öntött ónbronzoak helyettesítésére szolgáló alumínium ötvözetek szilárdsági tulajdonságai.

Természettudományi Közlöny. (74. kötet, 1942.)

9. sz. — *Reök I.*: Az oksági elv a csillagászati világkép változásainak tükrében. — *Gaál I.*: A hucul ló. — *Szabó A.*: A babliszt felhasználása kenyér készítésére. — *Dorning H.*: A gólyáról és a szárazságról. — *Z. Á. dr.*: A zsír megromlása. — *Terényi S. dr.*: A kalciumkarbid mint növényvédőszer. — *Rapaics R.*: A mutációk szerepe növénynemzetségek keletkezésében. — *Kendi F.*: Zsírfelepítés élettani úton. — *Péter L. dr.*: A rafiaháncs póanyagai. — *G. I.*: A fűrógyémánt árának emelkedéséről. — *Király S. dr.*: A nyerskonzervek C.-vitamin tartalma.

— Kendi Finály I. dr.: A babér jelentősége növényi nyersanyagok sorában.

PÓTFÜZETEK. (74. k., 3. sz. 1942.)

Boros Á.: A földtani múlt és a Magyar Középhegység mai képe.
— Kesselyák A.: Az állati fejlődés belső lényege. — Regös J.: A nemek arányszámának módosítása. — Kolosváry G.: A hullámjárás biológiája.
— Kuthy S.: A gabonacsira és csirakészítmények. — Szilády Z.: Dole-schall L. emlékezete.

Vadászság. (II. évf. 1942.)

35. sz. — Szent-Ivány G. dr. Egy nagy figyelmet érdemlő előadás!
— Koltai G. V. A Tuzok (Otis tarda L.) biológiája. — Vásárhelyi I.: Az erdei fülesbagoly. — —: A tudós garadnai „halkötő mester”. — Forgács P.: Hasznos vadtelepítés.

26. sz. — Szent-Ivány G. dr. A Magyar Vadászok Honvédeinkért!
— Lente G.: Elégedetlenség a vadőrök portáján. — Gyulavári J.: A sörétlövés. — Steinwalter K.: Nyúlkár a gyümölcsösökben. — A. Balogh A.: Szükségünk van-e az idegenből átvett szavakra? Meg tudunk-e lenni nélkülök? — Diczendy P.: Újból, de nem utoljára „a legkedvesebb magyar vadmadár”.

27. sz. — Szent-Ivány G. dr.: A legjobb agancsom. — Vásárhelyi I.: A macskabagoly. — Diczendy P.: A magyar vadásztársadalom mikénti megszervezése. — Drach L.: Hozzászólás a fogoly telepítéséhez.

28. sz. — Szent-Ivány G. dr.: A magyarfajta vadászkutyákról. — Panka K. dr.: Macskabagoly (Syrnium aluco L.). — Mészáros P.: Amiről jó tudni. — v. Bodonczy Úlay I.: Érdektelen hozzászólás a vadkárvitához. — Albisi: A vadász és természetjáró igaz értéke. — Lente G.: Nyúlper.

Vadászat-Halászat. (X. évf. 1942.)

17. sz. — A. Balogh A.: A távcső nem gyermekjáték.

18. sz. — Orday R.: Vadászélet a régi Szabadkán. — A. Balogh A.: A távcső mint távolságmérő. — P. H. R.: Hajtóvadászatok a kárpáti dúvadak ellen.

KÜLFÖLDI LAPSZEMLE.

INTERSYLVIA. 1942. 3. sz.

Wittich: Kopárfásítás Írorszában. (Über die Möglichkeit einer Aufforstung von Böden der Old-Red-Sandstone-Formation in Irland.) 309—316. old.

Az ú. n. „old-read-sandstone” nevű homokkő elmálásából keletkező talajok mezőgazdasági művelésre alkalmatlanok, és ezért régóta kísérleteznek befásításukkal.

A szerző ezeknek a talajoknak a beható ismertetése alapján arra a következtetésre jut, hogy kedvező körülmények között a *Pinus contorta*, *P. montana* és *P. laricio* jöhetnek a fásítás szempontjából szóba.

Orth: Az erdészeti szakoktatás Németországban. (Die Ausbildung für den Forstdienst im Deutschen Reich.) 318—325. old.

A főiskolai kiképzést lapunk 1938. évi I. füzetében részletesen ismertettük és azért erről csak annyit kívánunk megjegyezni, hogy az államvizsgának (amely a gazdaságvezetői munkakörnek az előfeltétele, és a tanulmányok befejezését követő, 2½ évi, kötelező — de intézmé-

nyesen, igen változatos munkarenddel megállapított — gyakorlati szolgálat után tehető csak le!) az erdőben tartott 2 napos kikérdezés éppen olyan fontos része, mint a szóbeli és írásbeli tételek.

A középfokú képzés üzemi tiszteket nevel; az állami szolgálat ilyen állásainak 50%-át a hadsereg volt tényleges altisztjeivel kell betölteni, akiknek szakbeli kiképzéséről egy különleges iskola (*Heeresfachschule für Forstwirtschaft*) és a hadsereg erdészeti alakulatai gondoskodnak.

Az alsófokú szakoktatás erdőőröket nevel, mégpedig elsősorban az erdei munkások javából és ezek igen gondos kiképzésével.

Immel: A természetvédelem az erdőgazdaságban. (Naturschutz und Landschaftspflege in der Forstwirtschaft.) 328—345. old.

Hogy a korszerű erdőgazdaság nem ellensége a természet őseredeti szépségeinek, hanem ellenkezőleg, a maga területén mindent elkövet a fatenyészet és a térszín közötti harmónia megóvására és az erdős tájak esztétikájának a legszelebb néprétegekkel való megértésére, annak a szerző tanulmánya és szép fényképsorozata a legbeszédesebb bizonyítéka.

Fischer: A fa Kína kultúrájában. (Der Baum in der Kultur Chinas.) 347—361. old.

A Mennyei Birodalom óriási területén viszonylag igen kevés az erdő és Kína mai népe azt sem tudja megbecsülni.

A szerző a történelem messzeségébe nyúl vissza és régi kínai festmények egész sorával igazolja, milyen nagy — sokszor vallásos — tiszteletben részesült valamikor Kínában az élőfa.

Golay: Az erdészeti nemzetközi együttműködés kezdete, célja és formája. (Die Anfänge, Ziele und Formen der internationalen Zusammenarbeit auf forstlichem Gebiet.) 346—373. old.

A fa egyre növekvő közgazdasági jelentősége már a múlt század végén felszínre hozta egy olyan intézmény eszméjét, amely a politikai határokon túl szolgálhatja a mind jobban igénybe vett erdő ügyét.

Több kongresszus és beható tanácskozások után 3 évvel ezelőtt végre megalakulhatott — mint a Római Nemzetközi Mezőgazdasági Intézet önkormányzati szerve — a Berlinben székelő Nemzetközi Erdészeti Központ (*Centre International de Sylviculture = C. I. S.*), amely máris igen jelentős eredményekre lehet büszke.

ALLGEMEINE FORST- UND JAGD-ZEITUNG. 1942. 9. sz.

Baader: Mi a teljesítménye az elegyes állományoknak. (Was leistet der Mischbestand?) 221—233. old.

A szerző kemény bírálata szerint az erdészeti tudomány mind-ezideig adósa maradt a gyakorlatnak azzal a felvilágosítással, hogy a tartamos fatenyésztés és hozadékszabályozás szempontjából egyre fokozódó jelentőségű elegyes állományok gazdasági értéke mennyivel nagyobb az elegyetlenekénél. Az irodalomban erre vonatkozólag található tájékoztatás egyáltalán nem kielégítő, és ezért sürgősen olyan kísérleti állományokat kell létesíteni, amelyek hosszú megfigyelés alapján pontos adatokat tudnak szolgáltatni.

Puster: Az állomány hézagai és jelentőségük. (Die Bestandslücke und ihre Bedeutung für Bestand und Waldbesitz.) 237—243. old.

A hézagok nemcsak a szél káros hatásának nyitnak utat, hanem a szélükön álló törzsek alakját és ennek következtében magjuk értékét is kedvezőtlenül befolyásolják.

A szerző ebből a szempontból vizsgálja a hézagokat létesítő gyéritési eljárásokat és kimutatja, hogy ezek korszerű alakjai: a felsőgyérités (*Hochdurchforstung*) különböző fajtái sokkal kevésbé veszélyesek, mint a régi záródást-tartó gyéritések.

CENTRALBLATT FÜR DAS GESAMTE FORSTWESEN. 1942. 7—8. sz.

Härtel: A vadpatak-szabályozás, mint tájprobléma. (*Die Wildbachverbauung — ein regionales Problem.*) 127—131. old.

Az erdőnek a talaj vízháztartásában betöltött fontos szerepe alapján a vadpatakok megkötése és a kopárok fásítása nemcsak azt a birtokost érinti, akinek a területén ezek a munkák folynak, hanem nagy-kiterjedésű vidékeken éreztetik jótékony hatásukat.

Tuchscherer: Kapcsolt gerendatartók számítása a paraméteres eljárással. (*Die Parametermethode zur Berechnung zusammengesetzter Brückenträger.*) 131—142. old.

A hat rajzábrával is megvilágított közlemény a háborús időkben gyakori szükséghidak építéséhez igen jó útmutató.

SCHWEIZERISCHE ZEITSCHRIFT FÜR FORSTWESEN. 1942. 9. sz.

Etter: Növénytársulási megfontolások a svájci erdők hadigazdászati túlhasználatával kapcsolatban. (*Pflanzensoziologische Überlegungen zur kriegswirtschaftlichen Übernutzung des Schweizer Waldes.*) 224—232. old.

A minden behozataltól elzárt Svájc kénytelen volt erdeit is fokozottan igénybe venni. A szakemberek komoly aggállyal látják a rendkívüli használatok következményeit, és minden oldalról megvitatják a gyógyítás lehetőségeit.

A szerző közleménye is ennek a célnak a szolgálatában áll; hangsúlyozza, hogy az erdő életének behatóbb tanulmányozása kétségenkívül a teljesítőképesség növeléséhez vezetne, és ezért a telepítés és ápolás gyakorlati műveleteit szilárdabb növénysszociológiai alapokra kell fektetni.

DER DEUTSCHE FORSTWIRT. 71/72—79/80. sz.

Wobst: „Javaslat egységes fatermési osztályok alakítására.“ („*Vorschläge für einheitliche Ertragsklassen.*“) 341—345. old.

Wiedemann-nak a fenti címen megjelent és lapunk múlt évi VI. füzetében (327. old.) ismertetett tanulmányával foglalkozik.

Wiedemann javaslatait nem tartja minden részletükben megvalósíthatóknak, és ezért véleménye szerint — a gyakorlat kívánalmaira való tekintettel — az egységes fatermési tábláknak a fagagasságok alapján történő összeállításához nemcsak az eddig kiadott táblákat, hanem az üzemtervekben található és így valóban az egész birodalom területét fellelő adatokat is fel kell használni.

Dieterich: Az erdőgazdaságpolitika és az üzem időszerű követelményeinek az összhangbahozása. (*Zur Herstellung des Einklangs forstpolitischer und betriebswirtschaftlicher Zeiterfordernisse.*) 353—355. és 361—364. old.

Igen érdekes állásfoglalás a régebbi időkben általános „kereskedelmi okszerűsítés“ ellen, amely az erdőgazdaság fontos nemzeti fel-

adatait, a távolabbi jövő mennyiségi és minőségi faszükségletét nem vette figyelembe, hanem a hosszabb-rövidebb életű, *látszólagos* haszontöbbletet könyvelte el komoly eredménynak.

A szerző nézete szerint a fa egyre növekvő közgazdasági jelentőségére való tekintettel az erdőrendezés és az erdőgazdaságpolitika messzenéző tervei között a legszorosabb kapcsolatot kell létesíteni, mert az erdő, mint a nemzeti javak egyik legfontosabbja, csak akkor teljesíti hivatását, ha minden időben ki tudja elégíteni a közszükségleteket. Ezért élesen szembefordul a paraszterdők szaporításának a tervével, mert nemzetgazdasági szempontból csak a nagybirtokok és ezek között is elsősorban az állami erdők felelnek meg legjobban a tartamosság összes követelményeinek.

Rave: Az éger érdekében. (Ein Wort für die Roterle.) 368—372. old.

Az éger fájának kitűnő tulajdonságai vannak és használhatósága is igen sokoldalú. Bélkorhadás főleg csak a sarjról keletkezett törzsekben lép fel; magról nevelt állományok 120 éves korukig is egészségesek maradnak. Ezért az éger bizonyos területek felújításakor fokozott figyelemben kell részesíteni éppen úgy, mint a rezgőnyárt és a sitkafenyőt. Az utóbbi — *Schwappach* adatai szerint — a neki megfelelő termőhelyen tömeggyarapodásban 100%-kal felülmulja a közönséges lúcfenyőt és 5—6-szorta nagyobb a teljesítőképessége, mint a bükknek; az elárasztást jól bírja, és fája is vetekedik a vörösfenyőével.

INTERNATIONALER HOLZMARKT. 35/36—38/39. sz.

Vogel: A generátoros gépkocsi üzemi zavarai. (Betriebsstörungen am Generatorkraftwagen.) 35/36—38/39. sz. 45—49. old.

Gyakorlati jótanács a leginkább előforduló hibák gyors orvoslására.

Grill: A fa korszerű szénese. (Neuzeitliche Holzverkohlungs-technik.) 38/39. sz. 46—53. old.

A fa fizikai és vegyi tulajdonságainak, valamint a száraz lepárlás elméletének és a különböző fákbl nyert szén fűtőértékének az ismeretése után a szerző a retortaszenítés nagy ipari üzemét írja le és röviden megemlékezik a lepárlási termékek további feldolgozásáról is.

LES A DREVO, 1942. 34—35/36. sz.

D'Agno: Erdészeti bizottság látogatása Szlovákiában. (K návšteve lesníckej komisie na Slovensku.) 34. sz. 1—2. old.

A külföldi erdészek egy csoportja szlovákiai tanulmányútja során a katonai kincstár tulajdonához tartozó malackai uradalmat is meglátogatta. A szerző, mint ennek a vezetője, röviden ismerteti a nagyobb-részt erdeifenyvesekből álló erdőgazdaság multját, célkitűzéseit, erdővédelmi és -művelési intézkedéseit.

Rybický: Az erdei magány és az erdész. (Lesná samota a lesník.) 34. sz. 4—5. old.

Kétségtelen, hogy az emberi társaság hiánya, a nehéz közlekedési viszonyok, az orvosi segítség messzesége súlyos teherterhelései a kedvezőtlen külső körülményekkel megküzdési kényszerült erdészeti szolgálatnak.

Ilyen esetben elengedhetetlen előfeltétel, hogy az erdész igazán hivatásának érezze pályáját, és vállalja az összes nehézségeket. Ezért nem szabad csak várost kedvelő leányt sem feleségül vennie.

KÜLÖNFÉLÉK

HALÁLOZASOK.

Gárdonyi Nagy László †

1883—1942.

A magyar erdőmérnöki karnak mélységes gyásza van. *Gárdonyi Nagy László* miniszteri tanácsos, a nagybányai m. kir. erdőigazgatóság főnöke, f. évi szeptember hó 29-én d. u. 3 órakor váratlanul elhunyt a blidári erdőben hivatalos ténykedése közben

Mint derült égből jövő villámütés érte a családot, az erdőigazgatóság és a város minden tagját a szomorú hír, mert a Megboldogult a legjobb egészségből, nagy örömmel indult el utolsó kiszállására.

Súlyos a csapás, amely az egész magyar erdőgazdaságot érte, mert egy olyan életerős, fáradhatatlan, lelkes és messzenéző szakember dőlt ki az élők sorából, aki egyhamar nem pótolható.

Széles látókörű, nagytudású, európai műveltségű, öt élő nyelvet tökéletesen beszélő kartársunk váratlan elhunyt nemcsak szűkebb családjában hagyott tátongó ürt, az árvaság keserű bánata szakadt munkatársaira, barátaira, a Nagybánya város szebb jövőjét építő igaz magyarokra és a vadászokra is, akik nemrég még Vele járták az erdőmezők szépséges birodalmát.

*

Gárdonyi Nagy László 1883-ban született Rimaszombaton, ahol édesatyja polgármester volt. Gimnáziumi tanulmányainak elvégzése után előbb a budapesti Kir. József Műegyetemre, majd pedig a selmecbányai főiskolára iratkozott be, és 1905-ben kezdte meg szolgálatát a nagybányai m. kir. főerdőhivatalban. A gyakornoki 2 év elteltével, mint már okl. erdőmérnök, Apatinba került az ottani erdőhivatal erdőrendezőségéhez, majd a kolozsvári erdőigazgatóság erdőrendezőségének a vezetésével megbízta őt felettes hatósága. Itt érte az 1918. évi összeomlás.

Nem lépett a román állam szolgálatába, rövid ideig mint magán-erőmérnök tengődött, majd *Károlyi Alajos gróf* hitbizományi uradalmában vállalt állást. Ezt azonban a kisajátítások folytán igen hamar elveszítette és ekkor, mint országoshírű szakember, Nagybánya város erdőhivatalának az élére került.

Itt munkálkodott serényen a bécsi döntésig, amikor újból a magyar állam lett a kenyéradója. Nem kis fáradsággal — kezdetben csak egyetlen munkatársa volt — felépítette a nagybányai m. kir. erdőigazgatóságot négy vármegyére kiterjedő hatáskörrel, és elindította a legszebb reményekre jogosító fejlődés útján. 1941 július 1-ével főerdőtanácsosi ranggal erdőigazgatónak nevezték ki, 1942 január 1-én pedig miniszteri tanácsossá lépett elő.

*

Gárdonyi Nagy László magyar volt, erdész és vadász volt, a három fogalom legnemesebb értelmében. Kiforrott elveihez — kemény egyéniségének megfelelően — ingadozás nélkül ragaszkodott, megalkuvást sohasem ismert. Tettek és alkotások jellemzik egész életét. Uri mértékretartását, szemérmes zárkózottságát talán sokan ridegségnek vélték, de azok, akik közvetlen munkatársai közül akaratlanul nyitva felejtett lelkébe bepilanthattak, a meleg emberi érzések gazdag színskálájában gyönyörködhettek.

Társadalmi kötelezettségeinek is messze az átlagon felül tett eleget. A református egyháznak puritán szellemű presbitere és tanácsbírája, a vármegyei törvényhatóságnak és a városi képviselőtestületnek pedig közbecsülésben álló tagja volt. Ezenfelül azonban mint vadásztársulati elnök és mint Szatmár és Ugocsa vármegyék vadászati felügyelője is mindig és mindenütt felajánlotta munkáját, ahol magyar hazájának szolgálhatott vele. Még madártani megfigyelésekre is jutott ideje.

Nem ismerte, mi a fáradság, túlbecsülve testi erejét dolgozott és lángolt, amíg a Halál csontkeze megállásra nem kényszerítette.

*

Temetése október hó 1-én d. u. 5 órakor volt; messzeföldről eljött kártársai, barátai, tisztelői nagy tömegének fájdalmas részvéte kísérte utolsó útjára.

Hivatala nevében *Kováts Albert* m. kir. erdőtanácsos, legidősebb és legrégebb munkatársa búcsúztatta a hűséges barát mély megrendülésével, és a havasi kürt mélabús hangjai zsongták körül az édes anyaföldbe örök pihenésre térőt.

Legyen áldott az emlékezete.

*

Körmendy Károly ny. m. kir. főerdőtanácsos f. évi október hó 4-én 75 éves korában Esztergomban elhunyt.

Nyugodjék békében!

SZEMÉLYI HÍREK.

Sima Antal m. kir. főerdőmérnök az Abauj-Torna vármegye vitézi székkapitányának a kezébe szeptember hó 14-én letett esküje alapján a *Vitézi Rend* tagja lett.

A m. kir. földművelésügyi miniszter *Hollósy-Kuthy László* vk. ezredes lemondása folytán a m. kir. honvédelmi minisztérium képviselőjében *Deseő Gusztáv* vk. ezredest az Országos Természetvédelmi tanács tagjává kinevezte.

A m. kir. földművelésügyi miniszter *Suhayda Dénes* m. kir. főerdőmérnöki címmel és jelleggel felruházott m. kir. erdőmérnököt Borgóprundról Besztercére, *Franciscy Pál* m. kir. segéderdőmérnököt Besztercéről Borgóprundra áthelyezte és utóbb nevezettet megbízta a borgói felső m. kir. erdőhivatal vezetésével.

A m. kir. földművelésügyi miniszter *Wagner Gyula* m. kir. főerdőmérnököt Budapestről a m. kir. erdőigazgatósághoz Bustyaházára áthelyezte.

A NEMZETKÖZI ERDÉSZETI KÖZPONT VI. BIZOTTSÁGI ÜLESE.

Szakunk életerős nemzetközi szerve a szeptember hó 8-ától 12-éig terjedő időben tartotta *vitéz Waldbott Kelemen* báró elnöklésével Bécsben VI. bizottsági ülését, amelyre mind a 16 tagállam elküldötte képviselőit.

Az elnök rövid megnyitójában szívélyesen üdvözölte a megjeleneket, különösen Olaszország új képviselőjét, *Chierici* altábornagyot, az olasz erdészeti milícia parancsnokát és az elsőízben résztvevő Horvátország kiküldöttjét, *Frković* földművelésügyi minisztert.

A vendéglátó Németbirodalom meleg köszöntését Generalförstmeister *Alpers* erdészeti államtitkár tolmácsolta, míg a római Nemzet-

közi Mezőgazdasági Intézet elnöke, *Acerbo báró* az anya- és leányintézmény harmónikus együttműködése felett érzett örömeinek adott kifejezést.

Az ülés első napján a Központ tevékeny igazgatója, *Köstler dr.* egyetemi tanár terjesztette elő évi jelentését, amely büszkén mutatott rá a C. I. S. két kiadványának, a lapunkban is állandóan ismertetett „*Intersylva*” c. folyóiratnak és a „*Silve Orbis*” nevű évkönyv-sorozatnak a szakközönség körében egyre fokozódó térhódítására.

Golay dr. főosztályfőnök zárószámadását a bizottság egyhangúlag elfogadta és megállapította a jövő év költségvetési kereteit is. Hasonlóképpen magáévá tette a bizottság a Központnak *Köstler dr.* igazgató részéről előterjesztett 1943. évi munkatervét, amelynek kiemelkedő pontja egy külön Nemzetközi Faértékesítési Bizottság létesítése. Ennek elnökekül az ülés *Levon* professzort (Finnország), helyettesül *Kollmann dr.* professzort (Németbirodalom) választotta meg.

A tárgyalások 3. napját érdekes előadások töltötték ki. *Köstler dr.* az egyes erdővidékek, országok és földrészek számára felállítandó fatermelési, ill. fafogyasztási mérlegek tervét ismertette, *dr. Luncz Géza* m. kir. erdőtanácsos, egyetemi m. tanár kartársunk pedig a faáraknak az 1925-től 1938-ig terjedő időben észlelhető ingadozásait dolgozta fel a statisztika gondos módszereivel.

Junghans dr. hasonlóképpen a fatermelés és fafogyasztás megállapítására alkalmas statisztikai eljárásokat tárgyalta, míg *Kollmann dr.* professzor a fafogyasztás mérséklésének az útját mutatta meg (takarékos felhasználás, a hulladékok értékesítése és a fának részben más és póanyagokkal való helyettesítése). Az előadás-sorozatot *Moser L. dr.*-nak Itália faszénermeléséről összeállított érdekes tanulmánya zárta le.

Szeptember 11-én és 12-én a bizottság a Bécs közelében fekvő erdősegeket tekintette meg, részben a vizgázdalkodás tanulmányozása, részben pedig a híres „*Wiener Wald*” megismerése céljából. A szükséges felvilágosításokat a helyszínen *Hofinger* főerdőmester és *Güde* országos főerdőmester adták meg.

A társadalmi eseményekben is gazdag ülésszak kétségtelenül jelentős eredményekkel gyarapította az erdészet nemzetközi összefogására irányuló törekvéseket.

M.

HOZZÁSZÓLÁS AZ ÚJ LOMBSZERFA-RENDELETHEZ.

Sajnos, azzal kell kezdenem, hogy nem úgy vártam, mint tavaszszal az első fecskét, hanem úgy várnám, mint ősszel a búcsúzó, de többé vissza nem térő utolsót.

A rendeletnek a lágy rönköre vonatkozó része az erdőbirtokost t. i. annyira károsan érinti, hogy a jövőben ilyen rönkö meghagyásától óvakodni fog.

Állításom bizonyítására, íme, az adatok. Nyár- és fűzálományokban az átlagos rönkö a 31—35 cm-es vastagsági fokozatba esik, tehát az ára — a rendelet I. számú mellékletének a 9. tételszáma és II. osztálya szerint (mert I. oszt rönkö a minősítési követelmények miatt csak fehér holló lesz!) — tm³-enkint 30.— P

Vonjuk le ebből az azonnali kiadásokat:

termelés	3.— P
kifuvározás a hajózható partra	10.— „
maglyázás és dróttal való átkötözés a folyó partján az árvíz miatt	2.— „

berakás az uszályba	3—	„
lekergelés vagy gyűrűzés	1—	„
kötelek, rakoncák, balesetbiztosítás, vámvizsgálat (a Dráván még divatos!), szállítási engedélyek stb. költsége	3—	„
végül a tűzifával való összehasonlíthatás miatt a kéregre le kell vonni 20%-ot	6—	„

Az azonnali kiadások összege: 28 — P

Tehát nagyon szerencsés esetben, ha semmi nem törik és minden szépen sikerül, maradna a birtokosnak m^3 -enkint 2— pengő. Ha azonban ebből kellene fizetni az adókat, felújítási, pótlási, őrzési stb. költségeket, akkor csak a keserű bánata marad az elúszott birtoka után.

Hasonlítsuk ezt össze a tűzifával:

1 ürm. lágy hasábfa helyi eladási ára	10—	P
Ebből le kell vonni a kiadásokat:		
termelés	3—	P
kifüvarozás, nem a Drávára, hanem a legközelebbi nyiladékra, vagy útra	4 50	„
az újbóli sarangolás költsége	0 20	„

Az azonnali kiadások összege: 7 70 P

A tűzifán nyersbevételnek marad ürm-enként 2:30 pengő, pedig a tűzi hasábfa *kérgestől* csak 0:7 tm^3 -nek felel meg.

Tekintsünk el attól a vastagsági osztálytól, amelyet én vettem számításom alapjául. Vegyünk például egy VI. vastagsági osztályú hámozási rönköt; ennek a rendelet szerinti ára ab uszály 70— pengő. Erről röviden csak azt kell megjegyezni, hogy ilyen rönköket a dárdai uradalomból már 1935-ben eladtunk a Dráva partján és kéreggel mérve, illetve kéreggel köbözve m^3 -ként 650 dinárért. Akkoriban pedig 10 dinár, 1 *akkori* pengőnek felelt meg. Az akkori árakat és munkabéreket pedig hasonlítsuk össze a maiakkal.

Vegyük az előbbieken felsorolt nyersbevételeket közelebbről boncolgatás alá és próbáljuk meg a gyakorlatnak kiszámítani, mit hoz az erdőbirtokosnak pl. egy 500 kat. holdas lágy-lombfából álló erdőbirtok. Számításom alapjául egy elegyes nyár- és fűz-átlagállomány 1 kat. holdon termett választékunkinti fahozamát veszem, mégpedig múltévi vágásom legpontosabban felvett adatai szerint:

61.67 tm^3 fűz- és nyár-rönkö kéreggel köbözve,	
105.63 ürm fűz és nyár hasábfa,	
14.92 „ „ „ „ dorongfa,	
7.32 „ „ „ „ botfa,	
1.83 „ „ „ „ tuskó- és hulladékfa.	

Egy 500 kat. holdas erdőbirtok (a nyiladérendszer és esetleges tisztások területét le sem vontam!) évi vágásterülete szabályos korfokozatok és 40 éves forduló esetén: 12:5 kat. hold. Ennek az előbbieken részletezett átlagok szerinti fahozama és nyersbevételei:

61·67 · 12·5 = 770.875 tm^3	à 2— P =	1541·75 P
105·63 · 12·5 = 1320.375 ürm m^3	hasábfa à 2·30 P =	3036·86 „
14·92 · 12·5 = 186.5 „	dorong à 1·50 „ =	242·45 „
7·32 · 12·5 = 91.5 „	botfa à 1·00 „ =	91·50 „
1·83 · 12·5 = 22.875 „	göcs és hulladék à 1·3 P =	29·74 P

A nyers bevételek összege: 4942:30 P

Vonjuk le most ebből a még le nem számított, de múlhatatlanul szükséges kiadásokat.

Újraerdősítéshez 1.6 m sor- és 1.6 m csemete-távolság esetén 12.5 kat. holdra kell kb. 30.000 drb csemete. Pótlásokhoz kb. ennek harmada. Tehát összesen kb. 40.000 drb. Ha a legolcsóbb, saját nevelésű anyagot: a kanadainyár-dug- ványvesszőt számítjuk, nevelési, fuvarozási és erdősítési költségeivel, darabját 0.20 pengővel kell vennünk	8.000— P
Egy erdőőr és kocsis évi közpénzfizetése	1.440— „
Lótartást nem számítok, mert a lovak másutt is hasz- nosíthatók.	
Adók kb.	2.000— „
Épületek évi karbantartása	500— „
Összesen: 11.940:— P	

Ilyetén a lágyfa-erdő birtokosa 6999.70 pengőt fizet rá évenként az 500 k. holdas erdőbirtokára. Pedig itt még számításba sem vettem az erdészeti kezelőszemély fizetését, vagy a szaktanácsadó tiszteletdíját.

Az előhasználatok és esetleges mellékhasználatok bevételeit nem vettem számításba, mert ezek rámennek a fiatalosok tisztítására, utak, nyiladékok és hidak karbantartására és egyéb más költségre.

Miután a tűzifa árát már korábban a legalacsonyabban állapították meg, az erdőbirtokos alkalmazkodván a mai háborús idők hazafias követelményeihez, a szerfából elégedett szerényen.

Mit kezd azonban az erdőbirtokos most, ha nem lesz tőkéje a termelési költségekre és a 63.200/1942. K. M. számú rendelet következtében ellenkezésbe jut a 4390 1940. M. E. számú rendelettel? Az utóbbi t. i. elzárást helyez kilátásba az erdőbirtokosnak.

Tisztelettel érdeklődöm, van-e az erdészeti tudományoknak olyan aranytollú írója, aki a 63.200/1942. K. M. számú rendeletnek lágy szerfára vonatkozó részét a gyakorlat szempontjából is előnyösnek tudja minősíteni?

A 31—35 cm vastagsági osztályba eső átlagos nyár- és fűzrönköket m³-enként már 1938-ban 21 pengővel vették át tőlem a kereskedők a vágásterületen és kéreggel köbözve. Multévben hasonlóképpen 28 pengővel köbméterjét.

Szokásban volt és rendes évi vevőinknek szívesen megtettük, hogy készkiadásaink megtérítése ellenében kifuvaroztattuk és uszályba rakattuk rönköiket. Eladtuk azokat a kéreg levonásával is. Ilyen esetekben azonban a vevő megfelelően többet fizetett. Tehát a fuvar, uszályba-rakás, lekérgezés költségeit, valamint a kéregkülönbözet árát a vevő fizette.

Az iparoson semmit a világon sem segít a mostani árrendelet. A legjobb múltévi vevőm pl., egyik idevaló műasztalos, aki idén is meg akarja rönköimet venni, tőlem nem kaphatja meg szükségletét, mert én ráfizetnék erre az üzletre. Ellenben kénytelen lesz vagy egy nagyobb faipartelepről vagy talán kereskedőtől venni olyan múltévi maradékrönköket, amelyiknek legalább az előírt 30 pengő lesz az egységára; ehhez jön persze még a kereskedői haszon és a fuvarkölség a kereskedőtől a műhelyéig. Ha nálam vehette volna, mint tavaly, 28 pengővel (és sokkal kisebb fuvarkölséggel, mint esetleg Budapestről!), akkor sokkal olcsóbban jutott volna faanyagához.

A rendelet elméletben látszólag nagyon kedvez ugyan a faipari üzemeknek, de gyakorlatban mégis csődöt fog mondani, mert a termelő kénytelen lesz szerfáját tűzfába váratni.

Az árak elemzésekor nem vették tekintetbe a termelő óriási kiadásait; ezen pótlólag segíteni kellene, mert a lágy lomblevelű rönkök teljesen eltűnik a piacról.

Tisztelettel kérem az erdőbirtokos urakat, vagy azok megbízottait, szíveskedjenek szintén véleményt nyilvánítani ebben a kérdésben.

Kafka Károly.

TENYÉSZVAD-JUTTATÁS.

A m. kir. földművelésügyi miniszter úr 290.904/1942. sz. rendeletét — amely a Budapesti Közlöny szeptember hó 27-i, 219. számában jelent meg — valamennyi vármegyei vadászati felügyelő és tudósító is megkapta.

Az érdekeltek tájékoztatására a rendelet lényegét az alábbiakban közöljük.

A m. kir. földművelésügyi miniszter úrhoz mielőbb, azonban legkésőbb 1942. évi november hó 30-áig felterjesztendő, bélyegmentes igénylésnek (ürlap az illetékes vadászati felügyelőtől vagy tudósítótól, szükség esetén a földművelésügyi minisztérium vadászati osztályában igényelhető) az alábbi adatokat kell tartalmaznia.

1. Az igénylő nevét, foglalkozását, lakhelyét (megye, város, község, utca és házszám).

2. A vadászterület helyét (vármegye, község) és annak nagyságát kat. holdakban, annak megjelölésével, hogy ebből mennyi a tényleg apróvadás terület.

3. Az igényelt élővad fajtáját, ivararányát és mennyiségét.

Az igényelhető élővad fajtáját, ivararányát, valamint árát a rendelet az alábbiakban állapítja meg.

1. Nyúl (1:1 ivararányban) páronként: 26.— pengő.

2. Fácánkakas darabonként: 11.— pengő.

3. Fácántörzs (1 kakas+3 tyuk): 49.— pengő

Nyúl és fácán a fentieknél kedvezőbb ivararányban nem igényelhető. A fogolyállományban mutatkozó rendkívüli nagy veszteség miatt fogoly nem kerülhet kiosztásra.

Hiányosan kiállított vagy a fent közölt határidő után elkésve érkezett tenyészvad iránti igénylések nem részesülnek figyelemben. Hangsúlyozza a rendelet, hogy a bejelentés november hó 30-ával lezárul és tenyészvad azután csak a belföldi szabad forgalomban és szabad forgalmi árban szerezhető be.

Utólagos felszólamlások megelőzése céljából az igénylők a tenyészvad mennyiségét, nemét és ivararányát saját érdekükben mindenkor pontosan tüntessék fel, mivel az igénylés egyben átvételi kötelezettséget is jelent.

Azok a vadászterülettulajdonosok (bérlok), akik élővadat befognak, tenyészvadjuttatásban nem részesülhetnek, mivel ezek a 24 739/1937. számú rendeletem értelmében tenyészvadcseszeréről a Magyar Vadtenyésztők Kiviteli és Kereskedelmi Rt. (Budapest, V., Honvéd-utca 16. szám. Távbeszélő: 116—750. röviden: MAVAD) útján gondoskodhatnak.

Miután a juttatás célja az, hogy lehetőleg minél több igénylő kapjon tenyészvadat, az egy-egy igénylőnek juttatható vadmennyiség megállapítására az igénylések mértékéhez képest előreláthatóan csak a jövő év elején kerül sor.

A tenyészvadat a m. kir. földművelésügyi miniszter úr megbízásából a MAVAD osztja szét, amely a néki megküldött kimutatásban szereplő igénylők részére az abban feltüntetett mennyiségű, fajtájú és ivararányú tenyészvadat a befogás, avagy a tárolás helyéről az igénylőnek megküldi.

A MAVAD a tenyészvad-igénylőket a juttatott vadfajtának a mennyiségéről, ivararányáról, áráról, továbbá a szállítóláda (-kosár) és a csomagolás költségeiről, végül az előbbi összes költségek mikénti befizetéséről értesíti, és a szállítást a befizetés sorrendjében bonyolítja le.

az igénylők részéről közvetlenül neki megadandó címre (Rendeltetési vasútállomás).

A tenyészvad árát az értékesítés után azonnal, legkésőbb azonban f. évi december hó 31-éig kell a MAVAD-hoz befizetni.

A juttatott élővad mennyiségének és nemének utólagos változtatása iránti kérelem figyelembe nem vehető.

A tenyésznyúl kiosztása előreláthatólag az 1943. évi január hó 15-ike és február hó 15-ike közötti időben, a fácáné az 1943. évi január 15-ike és február hó 28-ika közötti időben történik. Miután a fenti időn túl való szállításra irányuló kérelmeket nem lehet teljesíteni, az ilyen kérelmeket mellőzni kell.

A fácánok korábbi időpontban is szállíthatók, ha az igénylő ilyen irányú kívánságát november hó 30-áig közvetlenül a MAVAD-hoz bejelenti.

A vasúti szállítási költség, a vadszállító láda (kosár) és a csomagolás ára az igénylőt terheli. A tenyészvad — rendkívüli érzékenységre való tekintettel — csak a MAVAD által szolgáltatott ládában (kosárban) szállítható. A csomagolási díj, a vadszállító láda (kosár) ára és a szállítmánynak a befogás helyéről a feladó vasútállomásra való kiszállítási költsége nyúl esetén darabonként: 2.50 P, a fácán esetén darabonként: 1.60 P.

A tenyészvad kifogástalan voltáért és élve érkezéséért a MAVAD szavatol, és az elhullott vadat díjmentesen újból élővaddal pótolni köteles. Ha az elhullott tenyészvad fajonkénti mennyisége 3 darabnál nem nagyobb, vagy élővad már nem áll rendelkezésre, a MAVAD annak fent megállapított, illetve befizetett árát (az ivar tekintetbevételével) pénzben köteles megtéríteni. Az elhullás tényét és mértékét az érkezési vasúti állomáson az átvételkor felveendő hivatalos tényálladáki jegyzőkönyvben — amely a vadszállítmány megérkezésének és kiváltásának idejét is feltünteti — kell megállapítani. A jegyzőkönyvet haladék nélkül közvetlenül a MAVAD címére kell megküldeni. Az élve érkezési szavatosság érvényét veszti, ha az igénylő a vadszállítmányt a megérkezéstől számított 12 órán belül ki nem váltja, illetve át nem veszi.

Az így juttatott élővadat más személyre átruházni, illetve másra, mint tenyésztési célokra felhasználni és arra a kibocsátás helyén a következő tél elejéig vadászni nem szabad.

A rend kedvéért!

Nagyon kérjük t. olvasóinkat, szíveskedjenek a magyar erdőtisztikar tagjainak név-, cím-, rang- és lakásváltozását nekünk minden alkalommal bejelenteni, *hogy mindenkinek megadhassuk, ami őt megilleti.*

Az „Erdészeti Lapok“ esetleg elveszett példányainak a pótlását is csak akkor vállalhatjuk, ha t. tagtársaink és előfizetőink cím- és lakásváltozásukat velünk idejében közlik.

Kérjük azonban, hogy a pótlás iránti igényüket az illető füzet megjelenése után két héten belül szíveskedjenek bejelenteni, mert később nem áll módunkban a kért füzeteket díjtalanul megküldeni.

Az „Erdészeti Lapok“ 1942. évi X. füzetének a H I R D E T É S E I.

A petit betűs vagy táblázatos hirdetések díja milliméterenkint 60 fillér. A legkisebb hirdetés ára 5 P. A támpéldány ára drbonkint 2 P.

E G R I E R D Ő É S F A I P A R R. T.

Fűrészek: Felnémet, Gyöngyös.

Alapítása: Gyöngyösi Parkettagyár k. f. t.

Parkettagyár: Gyöngyös.

Központ: Budapest, V., József nádor-tér 1.

Távbeszélő: 18-33-97., 18-33-91.

Táviratecím: EGERFA.

30 mázsa csermakkra és 30 mázsa tölgymakkra kérünk árajánlatot. Montenuovo herceg erdőgondnoksága, Szálka, Tolna m. (1104. sz.)

ERDÉSZETI MAGNAGYKERESKEDÉS és csemetekerti cég

KEINER REZSŐ

okl. erdőmérnök

Budapest, XII., Névtelen-utca 7879/10.

Levélcím: Budapest 2, postafiók 53.

Távbeszélő: Sürgőnycím:

155-641

KEINERMAG BUDAPEST

(Öskeresztény cég)

*AJÁNLOK: fenyő- és lombfa-magvakat,
kocsányos-, kocsánytalan- és csermakkot
fenyő- és lombfa-csemetéket.*

VESZEK: tűzifát, szerfát, fűrészanyagot.

KERESZTÉNY CÉGI

Erdei vetőmagvak: erdei-, fekete-,
vörös-, jegenye- és lucfenyő, szavatolt leg-
magasabb csiraképességgel! Akác-, gledi-
csia-, korai-, hegyi- és zöldjuhar, magas-
kőris-, éger-, gyertyán és szelidgesztenye.

Kocsánytalan és kocsányos

tölgy makk!

Cser makk!

Bükk makk!

KŐSZEGI FENYŐMAGPERGETŐ és FIA, KŐSZEG, Vas vm.
Távbeszélő: 42. sz. a déli órákban és esti 6 órától 46. sz.
Sürgőnycim: Magpergető Kőszeg. — Postafiókáraképzésként 24127. sz.

**Erdészeti
csemeték:**

erdei-, fekete-, luc-, vörös-,
sima-, jegenye-, ezüst- és
Douglas-fenyő. — Akác-,
tölgy-, cser-, éger-, magas-
kőris-, nyír-, gyertyán- és
bükkcsemeték **első-
rendű minőségben!**

Gyümölcsvadoncok, sorfák, díszfenyők, díszbokrok

Kérjen ajánlatot.

A MAGYAR FAISKOLAI SZÖVETSÉG TAGJA

ALAPÍTÁSI ÉV 1919.

HIRDETMÉNY.

Rozsnyó megyei város 1943 január 1-i kezdettel bérbeadja 1 keret-
fűrész **fűrésztelepét**, 6 egymást követő évre.

A bérleti feltételek a város mérnöki hivatalában a hivatalos órák
alatt megtekinthetők.

A pályázat benyújtásának a határnapja **1942. évi november 1.**

Rozsnyó, 1942. évi szeptember hó 21-én.

(1176. sz.)

(8224/1942.)

Dr. Michailovits Árpád s. k.
polgármester.

Ács Ferenc

okl. erdőmérnök, fakereskedő és fatermelő

vesz erdőkitermelést, tűzifát és szerfát

**Tűzifa, kis- és nagyvasuti talpfa
állandóan raktáron**

Központi iroda: Budapest, V., Klotild-u. 4. sz. Távbeszélő: 111-853
Fatelepe és vill. faaprítózem: X., Kőbányai-ut VI. sz. kapu. Távb.: 13-11-12

(337. sz.)

"SILVA" ERDŐGAZDASÁGI VÁLLALAT

Thiringer János okl. erdőmérnök
KÖRMEND

**Erdeimag - nagykereskedés.
Magpergetőgyár. ♦♦ Csemetekertek.**

Központ: Körmend, távb.: 52 ● Fióktelep : Zalaegerszeg, távb.: 19

Ajánl: Kiváló minőségű, elismert legmagasabb csiraképességű, saját pergetésű **fenyőmagvakat**, hazai és szlavóniai származású **tölgy- és csermakkot**, mindennemű **erdészeti és gyümölcsmagvakat** erdőgazdaságok, gyümölcsfaiskolák és kertészetek részére. Mindennemű **erdei csemetéket, díszfenyőket, dísz- és sorfákat, díszcserjéket, rózsákat, gyümölcsvadoncokat és gyümölcsfákat**, valamint az összes egyéb **faiskolai termelvényeket** saját nagykiterjedésű és mintaszerűen kezelt csemetetelepeiről.

A PICETOL vadragás elleni védőszer magyarországi kizárólagos képv.

A Magyar Faiskolai Szövetség tagja.

VERSENYTÁRGYALÁSI HIRDETMENY.

A m. kir. államvasutak **1200 m³ tölgyrönkő, 150 m³ gyertyánrönkő,** valamint **400 m³ bükkrönkő** szállítására nyilvános versenytárgyalást hirdet.

Az ajánlatot 1942. évi október hó 20-án déli 12 óráig a m. kir. államvasutak igazgatóságának a beszerzési főosztályához (Budapest, VI., Andrássy-út 75. III. 336.) kell benyújtani, ahol a részletes feltételek is megtudhatók. (Dt.)

ERDEI-, FEKETE-, LÚC-, JEGENYEFENYŐT,

VÉKONY GÖMBÖLYEGFAT Vezetékoszlopok

céljaira 7—8 méter hosszúságtól felfelé minden hosszban készpénzfizetés ellenében magas áron vásárolunk. Ajánlatokat kérünk

„UNA“ Faértékesítő rt., Bpest V, Deák Ferenc-u. 6.

(Távbeszélő: 183—856*) szám alá.

**MINDENFÉLE TŰZIFÁT, SZERFÁT,
VALAMINT
TŰZIFA- ÉS SZERFA-TERMELÉST
MINDEN MENNYISÉGBEN VÁSÁROL A**

FÜTŐ ÉS FÜRESZELT ANYAGOK

FORGALMI SZÖVETKEZETE

BUDAPEST, V., VILMOS CSÁSZÁR-ÚT 72. SZ.

TELEFONSZÁM: 111—267.

(1095. sz.)

HIRDETMEŒY.

A kalocsai érseki uradalom erdõhivatala közhírré teszi, hogy Pest vármegye déli részén, valamint Baja város határában fekvõ dunamenti erdeiben az 1942/43. évre kijelölt vágások **lábon álló fatõmegét 1942. évi október hó 20-án**, délelõtt 9 órakor az érsekuradalmi jószágigazgató-ságon Kalocsán, írásbeli zárt ajánlati versenytárgyalás útján értékesíti.

Az árverési és eladási feltételek az uradalmi erdõhivatalban Kalocsán, továbbá a bajaszentistváni és szekszárdi erdõgondnokságokon válaszbélyeg ellenében megszerezhetõk.

Kalocsa, 1942. évi szeptember hó 22-én.

(1162. sz.)

*Érsekuradalmi Erdõhivatal.
(329/1942.)*

SZEGEDI LEMEZGYÁR

ÉS FAIPARI RÉSZVÉNYTÁRSASÁG SZEGED

**KÖZPONTI IRODA: CSANÁDI-UTCA 1. TÁVBESZÉLÕ: 10-47
GYÁRTELEFE: RÕKÜSI FEKETEFÖLDEK 140. SZÁM
VÁSÁROL: BÜKK-, HÁRS-, ÉGER- ÉS JÁVORRÕNKÕT**

(1211. sz.)

VUK M. ÉS FIAI

BUDAPEST * ALAPÍTÁSI ÉV 1847

Iroda: V. ker., Kálmán-utca 10. Távbeszélő: 121-912

Fatelep: XIII. ker., Váci-út 160. Távbeszélő: 291-483

VÁSÁROL: TŰZIFÁT, TÖLGYHORDÓDONZÁT, FASZENET
ÉS MINDENMŰ KIVITELRE ALKALMAS LOMBSZERFÁT

VERSENYTÁRGYALÁSI HIRDETMENY.

A nagyberegí volt úrbéres erdőbirtokosság 1942. évi október hó 27-én délelőtti 11 órakor Nagyberég község-házában nyilvános írásbeli versenytárgyalás útján eladja az 1942/43. termelési időnyre engedélyezett 36 k. hold **lábon álló tölgyfatömegét.**

Az erdőterület 2 részletben Nagyberég község határában fekszik, a vasúti állomástól 5.8 km távolságra.

A nagyerdei erdőrésszá állománya 0.6 sűrűségű, 120 éves kocsányos-tölgy, kevés magas-körissel; a csereerdei erdőrésszá állománya 0.9 sűrűségű, 100 éves kocsányos-tölgy.

Az árverési feltételek a nagyberegí község-házán és ifj. Nagy Béla úrbéres gazdánál megtekinthetők.

Az ajánlattevők zárt borítékban lepecsételt ajánlataikat a 63.200—1942. K. M. sz. rendelet 16. §. szerint is felszerelten 1942. évi október hó 27-én délelőtti 11 óráig adhatják át az úrbéres gazdának, illetve az úrbéresék ügyeinek vitelére kirendelt miniszteri biztosnak.

A bánatpénz 25.000 pengő, amelyet a jelzett időpontig a miniszteri biztosnak kell befizetni.

Budapest, 1942. évi október hó 2-án.

Surján-szky Kálmán s. k.,

ny. miniszteri tanácsos, a nagyberegí volt úrbéresék ügyeinek vitelére kirendelt miniszteri biztos.

Budapest, V., Tükör-u. 5. sz.

(1201. sz.)

(134/1942.)

SALY ÁRPÁD

NYUG. MIN. O.-TANÁCSOS,

FA- ÉS SZÉNNAGYKERESKEDŐ

IRODA: Budapest, XI., Horthy Miklós-
út 46. szám. Távb.: 268-099, 259-385.

TELEP: Kelenföld állomás. T.: 268-615.

VESZ, ELAD: SZERFÁT, TŰZIFÁT ÉS FENYŐFURÉSZANYAGOT

Elvállal és előlegez erdőkitermelést

Csép Béla

OKLEVELES ERDŐMÉRNÖK, FANAGYKERESKEDŐ

IRODA: BUDAPEST, IX., MESTER-UTCA 13.

T Á V B E S Z É L Ő: 130-593

FATELEP: BUDAPEST, ÉSZAKI TEHERPÁLYA-
UDVAR ÉS RÁKOSCSABA SZÉCHENYI-U. 10. SZ.

T Á V B E S Z É L Ő: 8

ALAPITVA: 1932

(1184 sz.)

VERSENYTÁRGYALÁSI HIRDETMENY.

A besztercei m. kir. erdőigazgatóság Besztercén 1942. évi október hó 26-án d. e. 11 órakor nyilvános írásbeli árverés útján eladja a Párva község saját használatra kihasított Leorda nevű erdejében lévő A. g. o. 26 erdőrészlet 3 évi vágásterületének **lábon álló fatömeget**.

Az eladásra kerülő erdőterület leírása a következő. Faállománya: bükk (0.95) és fenyő (0.05), záródása: 0.7, kora: 150 év.

Az erdőterület Párva község határában fekszik a MÁV állomástól 25 km távolságra.

Az árverési feltételek a besztercei m. kir. erdőigazgatóság segédhivatalában, a naszodi m. kir. erdőhivatalban és Párva község előljáróságán a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Az ajánlattevők zárt borítékban lepecsételt ajánlataikat 1942. évi október hó 26-án d. e. 11 óráig adhatják be a besztercei m. kir. erdőigazgatósághoz.

A bánatpénz 2000 pengő, amely fent jelzett időpontig a besztercei m. kir. erdőigazgatóság házipénztárához, vagy postán az erdőigazgatóság letéti csekk számlája javára (161.356. sz.) „Erdőigazgatóság letéti számla, Beszterce” befizetendő.

Az ajánlattevők tudomásul veszik, hogy a megajánlott vételáron felül 3⁰/₀-ot az erdőigazgatósági nyugdíjalap javára, 0.2⁰/₀-ot az erdő-tisztek gyermeknevelési alapjának javára kötelesek fizetni. Mivel a hozzájuttatás felett a M. Kir. Földművelésügyi és Iparügyi Miniszterek döntenek, a vétel idejében való engedélyezésének megszerzése a vevőt terheli.

Beszterce, 1942. évi szeptember hó 26-án.

(1186. sz.)

M. Kir. Erdőigazgatóság.
(5933/1942.)

VERSENYTÁRGYALASI HIRDETME NY.

A beszercei m. kir. erdőgazgatóság Besztercén 1942. évi október hó 26-án d. e. 12 órakor nyilvános írásbeli árverés útján eladja Párva község saját használatra kihasított Secatura (Izv. Vidrii) havasi legelőjén a G, II. 10 tag 41 erdőrészen levő **lábon álló fatömegét.**

Az eladásra kerülő erdőterület leírása a következő. Faállománya: lucfenyő (1.00), záródása: 0.8, kora: 45 év.

Az erdőterület Párva község határában fekszik a MÁV állomástól 25 km távolságra.

Az árverési feltételek a beszercei m. kir. erdőgazgatóság segédhivatalában, a naszödi m. kir. erdőhivatalban és Párva község elöljáróságán a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Az ajánlattevők zárt borítékban lepecsételt ajánlataikat 1942. évi október hó 26-án d. e. 12 óráig adhatják be a beszercei m. kir. erdőgazgatósághoz.

A bánatpénz 50 pengő, amelyet fentjelzett időpontig a beszercei m. kir. erdőgazgatóság házipénztárához, vagy postán az erdőgazgatóság letéti csekkszámlája javára (161.356. sz.) „Erdőgazgatóság letéti számla. Beszerce“ kell befizetni.

Az ajánlattevők tudomásul veszik, hogy a megajánlott vételáron felül 3%-ot az erdőgazgatósági nyugdíjalap javára, 0.2%-ot az erdőtisztek gyermeknevelési alapjának javára kötelesek fizetni. Mivel a hozzájuttatás felett a M. Kir. Földművelésügyi és Iparügyi Miniszterek döntenek, a vétel idejében való engedélyezésének megszerzése a vevőt terheli.

Beszterce, 1942. évi szeptember hó 26-án.

M. Kir. Erdőgazgatóság.

(1185. sz.)

(5932/1942.)

VADÁSZTERÜLET BÉRBEADÁSA.

Szaplonca község (Máramaros vm. técsői járás) nemesi közbirtokosságának erdőbirtokossági társulata 1942. évi november hó 3-án d. e. 10 órakor Szaploncán a község házában tartandó szóbeli nyilvános árverésen bérbeadja a Szaplonca havasi jellegű község határában fekvő 5902 kat. hold erdőbirtokán gyakorolható vadászati jogot.

A kikiáltási ár: 500 P évi bér. A bánatpénz: 500 P.

Az árverési feltételek megtekinthetők alulírott nál és a m. kir. erdőfelügyelőségen Máramarosszigeten, a hivatalos órák alatt.

Szaplonca, 1942. évi szeptember hó 12-én.

Popp Tódor s. k.
társulati elnök.

(1121. sz.)

Erdész többévi gyakorlattal vagy nyugdíjas tisztviselő, aki az erdőüzem minden ágában (könyvelés, levelezés, bérelszámolás, pénzkezelés stb.) gyakorlott, valamint németül is beszél, azonnali állást kaphat. Az ajánlatokat: *lovag Rothermann Rudolf* címre, Csepreg, Sopron megye, kell küldeni. (1205. sz.)

Roth Gyula egyetemi tanárnak 1918-ban „**Gyanta és gyantatermékek kitermelése és feldolgozása**” címmel megjelent Selmezbányán, Jörge kiadásában egy könyve. Szerkesztőségünk szívesen megvinné ennek a műnek egy példányát, de azért is hálás lenne, ha betekintésre kölcsönképpen megkaphatná. (1202. sz.)

Középkorú **erdőmérnök** felmondatlan állami alkalmazását megfelelő uradalmi állással felcserélné. Címe a kiadóhivatalban. (1237. sz.)

1300 holdas, állami kezelés alatt álló, síkvidéki erdőbe, törvény-szerinti képzettséget szerzett **erdészt** keresünk azonnali belépésre.

A pályázati feltételek a következők: őskeresztény származás, 30—40 év közötti életkor, erélyes magatartás, nős családi állapot, teljes munkabírási, különös jártasság az erdősítés, kitermelés és erdőgondozásban; továbbá kellő ismeret mind az apró-, mind a nagyvad tenyésztésében és gondozásában.

A pályázatokat vissza nem kérhető okmánymásolatokkal kell felszerelni és azokat a kiadóhivatal továbbítja. (1163. sz.)

Alulírott erdőhivatalnak f. év őszén szüksége volna mintegy **450 q fajtisza, jó csiraképességű cser- és 100 q kocsánytalan-tölgy vetőmakkra**. Az ajánlatokat a szavatolt csiraképesség és Tarjánpuszta leadóállomási ár megjelölésével kérjük megadni.

(1195. sz.)

Főapátsági Erdőhivatal, Ravazd (Győr vm.)

Főerdész, tartalékos tűzértiszt, aki jelenleg egy 2000 kat. holdas üzem kezelője, rendkívüli okokból nagyobb uradalomban vagy vállalatnál hasonló állást elfoglalna. Az erdőgazdálkodás minden ágában nagy gyakorlata van. Megkeréseket „Őskeresztény” jeligére a kiadóhivatalba kér. (1145. sz.)

Nyugalomba vonuló felvidéki állami főerdőtanácsos **erdőgazdaság irányítására és vezetésére, vagy szaktanácsadónak** ajánlkozik. Címe a kiadóhivatalban. (956. sz.)

PÁLYÁZATI HIRDETMEŒY.

A veszprémi püspökségi uradalom **okl. erdőmérnököt** keres, erdőgondnoki állás betöltésére.

Az állás javadalmazása: évi 1500 P készpénz, 1200 P drágasági pótlék, gyermeknevelési segély minden gyermek után 10 éves korig 240 P, 10—18 éves korig 480 P, 18—22 éves korig évi 720 P, 6 q búza, 8 q rozs, 10 q árpa, 42 m³ dorong tűzifa, 3 drb tehén tartása 1—1 drb növendékével, 2 drb anyakoca és 10 drb növendéksertés részére legelő, 3000 négyszögöl föld.

Róm. kath. vallású pályázók a keresztlevélen kívül f. évi november 1-ig „Veszprémi Püspöki Uradalmak Jószágkormányzósága, Veszprém” címre küldendő kérvényükhöz a következő okmányokat mellékeljék:

1. Szakképzettséget igazoló bizonyítványt.
2. Hatósági erkölcsi, valamint családi állapotot igazoló bizonyítványt.

3. Magyar honosságot és községi illetőséget igazoló bizonyítványt.
4. Tisztiorvosi bizonyítványt szellemi és testi épségről.

5. Születési anyakönyvi kivonatát és a szülők születési és házassági anyakönyvi kivonatát. Nős pályázó egyházi házassági anyakönyvi kivonatát is köteles mellékelni, továbbá felesége születési, felesége születésének a születési és házassági anyakönyvi kivonatát és egy olyan, a büntetőjogi következmények terhének írásban való kijelentésével ellátott nyilatkozatot, hogy a pályázó az 1939. évi IV. t.-c. alkalmazása szempontjából zsidónak nem tekinthető.

6. Az előző szolgálatot igazoló bizonyítványt.

7. Katonai szolgálatra vonatkozó okmányokat.

8. Nyelvismeret közlését.

Veszprém, 1942. évi szeptember hó 17én.

(1138. sz.)

(A. I. 944—1942. sz.)

Hankó Ernő s. k.

püspöki urad. jószágkormányzó.

VERSENYTÁRGYALÁSI HIRDETMEY.

A beszercei m. kir. erdőigazgatóság Besztercén 1942. évi október hó 26-án d. e. 11 órakor nyilvános írásbeli versenytárgyalás útján a következő faanyagokat értékesíti:

1. Major község tulajdonához tartozó, Kosna község határában levő „Preluka Kosnii“ havasi legelőjén mintegy 25 k. holdon szétszórtan található kb. 200 m³ lábon álló kijelölt lúcfenyő-fatömeget.

2. Kisilva község saját használatú erdejében „Sztrimba“ nevű erdőrészben levő mintegy 1500 m³ fenyő-, 500 m³ Lúkk-szeldöntvényt és lábon száradt faegyedeket.

A fenti faanyagok értékesítése tövön történik.

Az 1. pont alatti faállomány sűrűsége 0.1—0.2, kora 40—80 év. A havasi legelőterületnek Kosna MÁV állomástól való távolsága mintegy 14 km.

A 2. pont alatti faanyag a Sztrimba patak felső folyásának mindkét oldalán szétszórtan fekszik, mintegy 500 k. holdnyi területen, Kisilva MÁV állomástól kb. 16 km távolságra.

Az árajánlatoknak tartalmazniuk kell az 1 m³ fenyőszerfáért, 1 m³ bükkyszerfáért és 1 ürm³ tűzifáért felajánlott egységárakat.

Az árverési feltételek a beszercei m. kir. erdőigazgatóság 72. sz. hivatali helyiségében a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Az ajánlattevők zárt borítékban lepecsételt ajánlataikat 1942. évi október hó 26-án d. e. 10.50 óráig adhatják be az erdőigazgatósághoz.

A bánatpénz az 1. p. alatti faanyagra 200 pengő, a 2. p. alattira 2000 pengő, amely fentjelzett időpontig a postára csekk útján a „161.356. sz. Erdőigazgatósági letéti számla, Beszterce“ javára fizetendő be.

Az ajánlattevők tudomásul veszik, hogy a megajánlott vételáron felül 3%-ot az erdőigazgatósági nyugdíjalap javára, 0.2%-ot az erdő-tisztek gyermeknevelési alapjának javára kötelesek fizetni.

Beszterce, 1942. évi október 2-án.

M. Kir. Erdőigazgatóság.
(6185/1942.)

(1200. sz.)

Szükségünk van mielőbbi szállítással kb. 60—80 q kocsányos tölgy-makkra. Az ajánlatokat Lovag Zelenski Jánosné Erdőgazdasága, Salánk címre kérjük. (1177. sz.)

Ckl. erdőmérnök 20 évi gyakorlattal, jelenleg is nagy erdő- és fűrészüzem vezetője, uradalomban vagy nagy vállalatnál vezető állást elfoglalna. Az ajánlatokat „Főerdőmérnök“ jelígre a kiadóhivatalba kéri. (1178. sz.)

Alulírott erdőhivatalnál több erdőőri állás (irodai is) van üresedésben. A pályázók érdeklődésére az erdőhivatal ad felvilágosítást.

(1195. sz.)

Főapátsági Erdőhivatal, Ravaszd. (Győr vm.)

Erdőgyakornoknak elmenne nagyobb erdőgazdaságba 4 polgárit jó eredménnyel végzett 16 éves fiú. Szíves megkeresést kér: Minik György, Budapest, X., Maláta-u. 21. (1204. sz.)

Állását változtatná 25 éves, nős, gyermektelen, katonaviselt al-erdész, 5 éves gyakorlattal. Önálló munkakört is felelősséggel vállal. Szíves megkereséseket „Dunántúli“ jelígre a kiadóhivatal továbbítja. (1134. sz.)

Őszi elvetésre keresek 30 q kocsányos-tölgy-makkot — lehet szlavóniai is — és 5 q amerikai-diót. Gróf Sennyey Ferenc Erdészete Nemesvid, Somogy vm. (1119. sz.)

VERSENYTÁRGYALÁSI HIRDETmény.

A besztercei m. kir. erdőgazgatóság Besztercén 1942. évi október hó 26-án d. u. 13 órakor nyilvános írásbeli árverés útján eladja a Vár-
orja község saját használatára kihasított „Valea Lungu” nevű erdejében
levő B. g. o. 2/8 erdőrészelete 3 évi vágásterületének **lábon álló fatömegét**
12.8 k. h-on.

Az eladásra kerülő erdőterület leírása a következő. Faállománya:
bükk (1.00), záródása: 0.8, kora: 80—100 év.

Az erdőterület Várorja község határában fekszik a MÁV. állomás-
tól 9 km. távolságra.

Az árverési feltételek a besztercei m. kir. erdőgazgatóság segéd-
hivatalában, a naszodi m. kir. erdőhivatalban és Várorja község előjáró-
ságán a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Az ajánlattevők zárt borítékban lepecsételt ajánlataikat 1942. évi
október hó 26-án d. u. 13 óráig adhatják be a besztercei m. kir. erdő-
gazgatósághoz.

A bánatpénz 1500 pengő, amelyet a fentjelzett időpontig a besz-
tercei m. kir. erdőgazgatóság házipénztáránál, vagy postán az erdőgaz-
gatóság letéti csekk számlája javára (161.356. sz.) „Erdőgazgatóság letéti
számla, Beszterce” kell befizetni.

Az ajánlattevők tudomásul veszik, hogy a megajánlott vételáron
felül 3%-ot az erdőgazgatósági nyugdíjalap javára, 0.2%-ot az erdő-
tiszttek gyermeknevelési alapjának javára kötelesek befizetni. Mivel a
hozzájuttatás felett a M. Kir. Földművelés és Iparügyi Miniszterek dön-
tenek, a vétel idejében való engedélyezésének megszerzése a vevőt
terheli.

Beszterce, 1942. évi október hó 5-én.
(1210. sz.)

M. Kir. Erdőgazgatóság.
(5077/1942. sz.)

Terézhalmi erdőgazdaságunkba nős vagy nőtlen **erdőőrt** keresünk.
A pályázatokat: *Kisszállási Uradalom Rt.*, Kisszállás, Bács megye címre
kell küldeni. (1132. sz.)

HIRDETmény.

50 q csermakk, 50 q kocsánytalan-tölgy makk és 50 q kocsányos-
tölgy makk mielőbbi szállítására kér ajánlatot a komáromi m. kir. erdő-
gazgatóság.

Kisebb, néhány métermázsás tételeket is átvesz.

Komárom, 1942. évi október hó 7-én.
(1215. sz.)

M. Kir. Erdőgazgatóság.
(1155/1942. eig. sz.)

Erdőmérnök, nőtlen, magyar állampolgár, aki a német nyelvet
írásban és szóban is tökéletesen bírja, azonnal állásba léphet. Az aján-
lathoz életleírást, bizonyítványmásolatokat és fényképet kell mellékelni.
Gróf Tiele-Winckler Uradalmi Intézősége, Útcás, Ung vm. Személyes
bemutatkozás csakis felhívásunkra. (1222. sz.)

VERSENYTÁRGYALÁSI HIRDETmény.

A besztercei m. kir. erdőgazgatóság Besztercén 1942. évi október
hó 19-én d. e. 11 órakor nyilvános írásbeli árverés útján eladja Les köz-
ség saját használatra kihasított „Lescsior” nevű erdejében lévő régi
vágásokban visszahagyott **bükk szer- és tűzfáját**. A szerfa egyrésze
hámozási célra, másik része I. és II. oszt. rönkönek alkalmas.

Az eladásra kerülő erdőterület leírása a következő. A terület: 31.4 k. hold, a bükk-állomány sűrűsége 0.1—0.2, kora: 140 év, a Regna Les völgyében levő iparvasútjától való távolsága kb. 6 km.

Az erdőterület Les község határában fekszik, a MÁV állomástól kb 11 kilométer távolságra.

Az árverési feltételek a beszercei m. kir. erdőigazgatóság 72. sz. irodahelyiségében a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Az ajánlattevők zárt borítékban lepecsételt ajánlataikat 1942. évi október hó 19-én d. e. 10.55 óráig adhatják be a beszercei m. kir. erdőigazgatósághoz.

Az ajánlatoknak tartalmazniok kell a bükk-szerfa, vagyis a hámozási rönkö, továbbá az I. oszt. és II. oszt. bükkfarönkö m³-éért és a bükk-tűzifa ürm³-éért külön-külön felajánlott egységárakat.

A bánatpénz 1000 pengő, amelyet fentjelzett időpontig postán az erdőigazgatóság letéti csekk számlája javára (161.356. sz.) „Erdőigazgatóság letéti számla, Beszerce” kell befizetni.

Az ajánlattevők tudomásul veszik, hogy a megajánlott vételáron felül 3%-ot az erdőigazgatósági nyugdíjalap javára, 0.2%-ot az erdőtisztek gyermeknevelési alapjának javára kötelesek fizetni.

Beszerce, 1942. évi szeptember hó 25-én.

M. Kir. Erdőigazgatóság.

(1174. sz.)

(1222/1942.)

VERSENYTÁRGYALÁSI HIRDETMENY.

A beszercei m. kir. erdőigazgatóság Besztercén 1942. évi november hó 2-án d. e. 11 órákor nyilvános írásbeli árverés útján eladja Kisrebra község sajtóhasználatra kihasított „Izv. Vidrii” nevű erdejében lévő az 1936-tól 1942-ig terjedő 5 év vágásterületén visszamaradt lábon álló fatörzseit.

Az eladásra kerülő erdőrész leírása a következő: Területe: 47.5 k. hold, faállománya: lúcfenyő (0.9), bükk (0.1), záródása: 0.3, kora: 120 év.

Az erdőterület Párva község határában fekszik a MÁV. állomástól 26 km távolságra.

Az árverési feltételek a beszercei m. kir. erdőigazgatóság segédhivatalában, a naszodi m. kir. erdőhivatalban és Kisrebra község előjáróságán a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Az ajánlattevők zárt borítékban lepecsételt ajánlataikat 1942. évi november hó 2-án d. e. 11 óráig adhatják be a beszercei m. kir. erdőigazgatósághoz.

A bánatpénz 800 pengő, amelyet fentjelzett időpontig a beszercei m. kir. erdőigazgatóság házipénztárában, vagy postán az erdőigazgatóság letéti csekk számlája javára (161.356. sz.) „Erdőigazgatóság letéti számla, Beszerce” címre kell befizetni.

Az ajánlattevők tudomásul veszik, hogy a megajánlott vételáron felül 3%-ot az erdőigazgatósági nyugdíj-alap javára, 0.2%-ot az erdőtisztek gyermeknevelési alapjának javára kötelesek fizetni. Mivel a hozzájuttatás felett a m. kir. földművelésügyi és iparügyi miniszterek döntenek, a vétel idejében való engedélyezésének megszerzése a vevőt terheli.

Beszerce, 1942. évi október hó 5-én.

M. Kir. Erdőigazgatóság.

(1225. sz.)

(6341/1942.)

Felelős kiadó: Dr. Mihályi Zoltán.

Stádium Sajtóvállalat Rt., Budapest, V., Honvéd-utca 10.

Felelős: Györy Aladár igazgató.



Báró Inkey Pál †
1876—1942.